

შირაქი

SHIRAKI

გამოცემის 1937 წლიდან
დადოქტრინისა და პენიცილინის გავრცელება

№23 (9.933)

11-18 ივლისი 2020 წელი

ფასი: 50 თეთრი

ყოველკვირეული გამოცემა

როცა გუნება და ქონება ცეცხლში იწვის...

ალოობა დასასრულს უახლოვდება. ამ ფაქტს ფარმაცევტისა და სელისუფლების წარმომადგენელთა გარდა, „შავი ფიჭვიანი“ გვამცნობს. ისინი უხვად არიან ჩვენს ფაფურის რაიონსა თუ აიკვებზე. მგზობა ეს ანტიანტიბიოტიკის მოსახლენი იმ შედეგებთან, რაც ნაკვეთების გადანვა მავნე, უკვე ტრადიციულად კარგად მოაქმს.

სოფლის მეურნეობის სპეციალისტების არაერთი რჩევისა თუ გაფრთხილების მიუხედავად, ფერმერთა ერთი ნაწილი მაინც ჯიუტად ფიქრობს, რომ ნარჩენების გადანვა საუკეთესო გამოსავალია. „გარდა იმისა, რომ ასე გაცილებით იაფი მიჯდება ნაკვეთის გასუფთავება, პრაქტიკულად მარცხია, რომ გადანვის შემდეგ აქ თავიდან აღარ ჩნდება და მავნეებისგან დასაცავი საშუალებების ყიდვა აღარ მჭირდება“-ამბობს ერთ-ერთი ფერმერი პირად საუბარში, რომელიც ვინაობის გამჟღავნებისგან თავს იკავებს.

სულ სხვას ამტკიცებენ მეცნიერე-

ბი, რომლებიც წლებია, ამ საკითხებზე მუშაობენ. მათი განმარტებით, სასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის ნაკვეთების გადანვა უარყოფითად მოქმედებს ნიადაგზე და იწვევს მის დეგრადაციას და ასევე, ხანძრების შედეგად ნადგურდება ფლორა და ფაუნა. ყველაზე სამწუხარო კი ისაა, რომ გერმანიის თანამშრომლობის საზოგადოების (giz) მიერ დაფინანსებული პროექტი, რომლის შედეგადაც ქარსაფარ ზოლები გაშენდა, ცეცხლში იწვის! ამ სიტყვის პირდაპირი მნიშვნელობით. ეს პროცესი კიდევ უფრო გვაახლოებს გაუდაბნოების საფრთხესთან.

ამირან კოდიაშვილი გაზეთ „შირაქთან“ ამბობს, რომ გადანვის მავნე პრაქტიკა წელს ქარსაფარ ზოლებს არ შეეხება. მისი ინფორმაციით, წელს ჩალას ფასი დაედო და იმედია, ეს ფაქტორი დადებითად აისახება ნაკვეთების გადანვის საკითხებზე. ფერმერს არგუმენტირებული პასუხი აღარ ექნება იმაზე, თუ სად

წაიღოს ჩალა! 2020 წელს „ნამჯას“ ფასი დაედო და მასზე დიდი მოთხოვნა ბალახის დეფიციტის გამო. ამირან კოდიაშვილს იმედი აქვს, რომ თავისუფალი ბაზრის პრინციპი გადანვის პრაქტიკაზე უარს ბევრ ფერმერს ათქმევინებს.

სოფლის მეურნეობის სამინისტროში ნაკვეთების გადანვის საინალმდეგო კამპანიის დაწყებას აანონსებენ და ყველას აფრთხილებენ, რომ ნაკვეთის გადანვა კანონით დასჯადია: „არაერთი გაფრთხილების მიუხედავად, სასოფლო-სამეურნეო სავარგულზე მცენარეული ნარჩენის გადანვის მავნე პრაქტიკას ფერმერები კვლავ იყენებენ.“

სასოფლო-სამეურნეო სავარგულზე მცენარეული ნარჩენის გადანვა კანონით აკრძალულია ქვეყნის მთელ ტერიტორიაზე, დასაბამისად, დასჯადია და, სამართალდარღვევის ბარემომუხაბიდან გამომდინარე, 200-დან 1000-ლარამდე ჯარიმის ოდენობას ითვალისწინებს, რასაც ემატება

ბარემოსათვის მიყენებული ზიანის თანხა.

გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს გარემოსდაცვითი ზედამხედველობის დეპარტამენტის შესაბამისი სამსახურის თანამშრომლები მკაცრად გააკონტროლებენ იმ ტერიტორიებს, სადაც მსგავსი ქმედების ჩადენის რისკი არსებობს. სამართალდარღვევის გამოვლენის შემთხვევაში, გატარდება კანონით გათვალისწინებული ლონისძიებები“.

სტატისტიკის მიხედვით, ბარემოს ფარმაცევტის უახლოესი მდებარეობით, სასოფლო-სამეურნეო ნარჩენების დაწვის შედეგად ბარემოსი ხანძრით, ათობით ჰექტარი სახანძრ-სათესი მიწა დაზარალებულია და რამდენიმე ათობითი კილომეტრი ქარსაფარი ზოლია გაწვავებული.

ინგა შიოლაშვილი

მთავრობა რთველს დაასუბსილირებს

პრემიერ-მინისტრის, გიორგი გახაბრიას განცხადებით, მთავრობა რთველს დაასუბსილირებს. როგორც პრემიერმა მთავრობის სხდომაზე განაცხადა, უკიდურესი აუცილებლობის შემთხვევაში, მთავრობა შესყიდვებშიც ჩაერთვება.

„რთველი გვიახლოვდება. ერთ-ერთი სამიზნე მთავრობის ანტიკრიზისული გეგმის გახლავთ სოფელი, ფერმერი, ქართველი გლეხი. ჩვენ ყველაფერი გავაკეთეთ იმისთვის, რომ სხვადასხვა ინსტრუმენტით ამ ადამიანებს დავხმარებოდით, ქართველი ფერმერი გაგვეძლიერებინა კრიზისის პირობებში. გარდა ამისა, ყველას მოგვხსენებთ ბოლო წლების განმავლობაში როგორ ვითარდება მევენახეობა და მეღვინეობა. 2019 წელი იყო რეკორდული, როდესაც საქართველოდან 94 მილიონი ბოთლის ექსპორტი მოხდა. რა თქმა უნდა, შიდა მოხმარებაც იზრდებოდა. საერთოდ მეღვინეობა ქართულ ექსპორტში 2012 წელს იყო დაახლოებით 2.5% და დღეის მონაცემებით ეს არის 6%. ეს არის ძალზედ სერიოზული დინამიკა განვითარების, დარგის ზრდის, ამიტომ შეუძლებელი იყო ჩვენ ყურადღება არ მიგვექცია ამ დარგისთვის და ანტიკრიზისული გეგმა სპეციალურად მევენახეებისთვის არ მოგვემზადებინა, განსაკუთრებით რთველის პირობებში.“

ამიტომ, მთავრობამ მიიღო გადაწყვეტილება, მოახდინოს რთველის სუბსიდირება, განსაკუთრებით ისეთი ჯიშების, როგორც არის რქაწითელი და კახური მწვანე, რომლის ფასიც არ იქნება 80 თეთრზე ნაკლები. ამისთვის ბიუჯეტი უკვე გამოყოფილია, შესაბამისი დავალება აქვს მიღებული სოფლის მეურნეობის სამინისტროს. თუ საჭირო იქნა, სახელმწიფოც ჩაერთვება შესყიდვებში იმ შემთხვევაში თუ ასეთი უკიდურესი აუცილებლობა გახდა, მაგრამ ყველა შემთხვევაში მევენახეებმა უნდა იცოდნენ, რომ მინიმალური ფასი ქართულ ყურძნებზე - რქაწითელზე და კახურ მწვანეზე იქნება 80 თეთრი. ეს ის მინიმალური შესაძლებლობაა კრიზისის პირობებში, რაც ჩვენ შეგვიძლია დღეს დახმარების სახით გავუწიოთ ქართველ მევენახეებს“, - განაცხადა პრემიერმა.

საქართველო საზღვარს უპირობოდ უხსნის ევროკავშირის 5 ქვეყანას

საქართველო საზღვარს უპირობოდ უხსნის გერმანიას, საფრანგეთს, ლატვიას, ლიეტუვასა და ესტონეთს. თავის მხრივ, ევროკავშირის ამ სახელმწიფოებმა მიიღეს საქართველოსთვის საზღვრების უპირობოდ გახსნის გადაწყვეტილება. ივნისის ბოლოს, ევროკავშირის საბჭომ წევრ ქვეყნებს მისცა რეკომენდაცია, საზღვრები გაუხსნან კორონავირუსის გავრცელების მხრივ 15 უსაფრთხო ქვეყანას, მათ შორის, საქართველოს. ევროკავშირის სახელმწიფოები გადაწყვეტილებას ინდივიდუალურად იღებენ. საქართველოს მთავრობის განმარტებით, გერმანიის, საფრანგეთის, ლატვიის, ლიეტუვის და ესტონეთის მოქალაქეებს საქართველოში ყველა სახის ვიზიტით ჩამოსვლა შეეძლება მხოლოდ პირდაპირი საჰაერო გზით.

საქართველოს საზღვრის გადმოკვეთამდე მათ უნდა შეავსონ საგანგებოდ შემუშავებული სპეციალური, ელექტრონული ანკეტა, სადაც უნდა მიუთითონ შემოსვლამდე ბოლო 14 დღის განმავლობაში მოგზაურობის ისტორია, საქართველოში ვიზიტის დროს განსაზღვრული ადგილსამყოფელი, საკონტაქტო ინფორმაცია და სხვა. მათივე თანხმობის შემთხვევაში, ან საზღვარზე თერმოსკრინინგის გავლის შედეგად, 37 გრადუსზე მაღალი ტემპერატურის დაფიქსირების შემთხვევაში, აეროპორტში ჩაუტარდება PCR ტესტი. სავალდებულო წესით ტესტირებას ან კარანტინს გაივლიან ის პირები, რომლებსაც ბოლო 14 დღის განმავლობაში აქვთ ევროკავშირის არანეერ, მაღალი საფრთხის მქონე ქვეყნებში მოგზაურობის ისტორია. საქართველოში ჩამოსულ თითოეულ პირთან, ქვეყანაში ყოფნის პერიოდში, პროაქტიურ კომუნიკაციაში იქნება და მათზე იზრუნებს სპეციალურად შექმნილი ქოლ-ცენტრის ჯგუფი.

მთავრობის ინფორმაციით, საავიაციო მიმოსვლის და რეგულარული რეისების აღდგენის მიზნით, მოლაპარაკებები მიმდინარეობს საერთაშორისო ავიაკომპანიებთან. Lufthansa-სთან უკვე მიღწეულია შეთანხმება ავგისტოდან, მიუნხენის მიმართულებით კვირაში 2 რეისის შესრულების თაობაზე. მუშაობა გრძელდება AirBaltic-სა და AirFrance-თან. საქართველოს რეგულარული ავია-მიმოსვლა 1 აგვისტომდე აქვს შეჩერებული.

აგრობიზნოს საფასურ სოფელში სწავლი ნაკლები მოხარული

მუნიციპალიტეტში სოციალური და განვითარების პროექტების განხორციელების მიზნით, დედოფლისწყაროს ადგილობრივი განვითარების ჯგუფმა (LAG), მონაწილეობა მიიღო CENN-ის პროექტის - „WASH“ ინიციატივა საქართველოში - „სოფლად მცხოვრები სოციალურად დაუცველი ქალებისა და ბავშვებისათვის“- ფარგლებში გამოცხადებულ საგრანტო კონკურსში და დამოუკიდებელი გრანტი მოიპოვა. პროექტის მიზანია, ხელი შეუწყოს ადგილობრივ სამუსიკო სკოლაში წყალმარაგების და სანიტარულ-ჰიგიენური პირობების გაუმჯობესებით ბავშვების და პედაგოგების ჯანმრთელობის უსაფრთხოების უზრუნველყოფას და, რაც მთავარია, მათთვის ხარისხიანი სასამელი წყლის მიწოდებას.

LAG-ის მიერ დაიგეგმა და შესრულდა: სკოლის შენობაში წყლის შეყვანა, საკანალიზაციო ქსელის და საპირფარეოს მოწყობა, დამატებითი წყლის რეზერვუარის დამონტაჟება უწყვეტი წყალმარაგებისთვის, ასევე, WASH - ტრენინგი და საინფორმაციო კამპანიის ჩატარება ადგილობრივი გაზეთის („შირაქი“) და დედოფლისწყაროს „WASH საბჭოს“ მხარდაჭერით. ქსელში წყლის გაშვების შემდეგ, შ.პ.ს. გ. ნათაძის სახელობის სანიტარიის, ჰიგიენის და სამედიცინო ეკოლოგიის სამეცნიერო კვლევითი ინსტიტუტის საგამოცდო ლაბორატორიაში, შემონდა არბომიკის სამუსიკო სკოლაში პროექტის ფარგლებში შეყვანილი წყლის ხარისხი. ანალიზმა აჩვენა, რომ წყალი სასამელად ვარგისია. პროექტის მიზნები სრულად იქნა მიღწეული.

დედოფლისწყაროს ადგილობრივი განვითარების ჯგუფი წარმოადგენს საქართველოში ევროკავშირის მხარდაჭერით შექმნილი რვა LAG-იდან ერთ-ერთს. აღნიშნული LAG შეიქმნა ევროკავშირის ENPARD II-ის ფარგლებში მიმდინარე პროექტის „მოქალაქეთა ჩართულობა ეკონომიკური გავითარებისთვის (PROCEED)“ ფარგლებში, რომელსაც დედოფლისწყაროში ახორციელებს HEKS/EPER საქართველო, ბიოლოგიურ მეურნეობათა ასოციაცია „ელკანასთან“ თანამშრომლობით. პროექტის მიზანია სიღარიბის შემცირება დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტში.

ევროკავშირი მხარს უჭერს სოფლის მეურნეობასა და სოფლის განვითარებას საქართველოში ENPARD-ის პროგრამის დახმარებით. პროგრამა ხორციელდება 2013 წლიდან საერთო ბიუჯეტით 179,5 მილიონი ევრო. ENPARD-ის ძირითადი მიზანია საქართველოში სოფლად სიღარიბის დაძლევა. პროგრამის პირველი ფაზის პრიორიტეტი იყო სოფლის მეურნეობის განვითარების ხელშეწყობა, ხოლო მეორე და მესამე ფაზა მიზნად ისახავს სოფლად მცხოვრები ადამიანების ეკონომიკური განვითარების შესაძლებლობების გაზრდას.

ღია სივრცეში აკრძალვა იხსნება

13 ივლისიდან, ღია სივრცეში კულტურული ღონისძიებების გამართვის აკრძალვა მოიხსნება, - ამის შესახებ საქართველოს პრემიერ-მინისტრმა გიორგი გახაბრიამ მთავრობის სხდომაზე განაცხადა.

გახარიას თქმით, ყველა ის ღონისძიება, რომელსაც სხვადასხვა დატვირთვა აქვს, მაგრამ ღია ცის ქვეშ ტარდება, ნებადართული იქნება.

„13 ივლისიდან ღია სივრცეში კულტურული ღონისძიებების გამართვის აკრძალვა მოიხსნება და მე ვფიქრობ, რომ განსაკუთრებით ზაფხულის პერიოდში, როდესაც შიდა ტურიზმი უფრო და უფრო აქტიულო ხდება, ამას დიდი მნიშვნელობა აქვს. ასევე ყველა ის ღონისძიება, რომელსაც სხვადასხვა დატვირთვა აქვს, მაგრამ ტარდება ღია ცის ქვეშ, იქნება ნებადართული. მაგალითად, ბოლო პერიოდში დიდი მოთხოვნა იყო კინოლოგების მხრიდან გამოფენების ჩასატარებლად და რა თქმა უნდა, უნდა დავვხმაროთ იმაში, რომ მათ მივცეთ შესაძლებლობა ნორმალურად ჩაატარონ ეს გამოფენები“, - განაცხადა გიორგი გახარიამ.

უკველას ნამოსახლარს „სამრეკლო 1“ ქეგლის სტატუსი მიენიჭა

დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტის სოფელ სამრეკლოში, ე.წ. „საყარაულო სერზე“ მდებარე ძვ. წ XII-III საუკუნეების უნიკალურ ისტორიულ ნამოსახლარს „სამრეკლო 1“-ს კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის ეროვნული სააგენტოს გადაწყვეტილებით კულტურული მემკვიდრეობის უძრავი ძეგლის სტატუსი მიენიჭა. სააგენტოს გენერალური დირექტორის შესაბამისი ბრძანება მიმდინარე წლის აპრილში გამოიცა. ცვლილება უკვე აისახა ძეგლთა სახელმწიფო რეესტრში.

მრავალფენიანი ნამოსახლარი „სამრეკლო“ ქალაქ დედოფლისწყაროს სამხრეთით, დაახლოებით 1,5 კილომეტრის მოშორებით მდებარე ბორცვზეა განთავსებული. ადგილობრივი მოსახლეობა ამ ადგილს „საყარაულო სერს“ უწოდებს, თუმცა, სამეცნიერო ლიტერატურაში 2006 წლიდან „სამრეკლოს“ სახელწოდებით მოიხსენიება. სპეციალისტების განმარტებით, ნამოსახლარი გვიანი ბრინჯაო-ადრე რკინის ხანაში უნდა გაჩენილიყო და მას ანტიკურ პერიოდამდე უნდა ეარსება.

სააგენტოს გადაწყვეტილება ცხადყოფს, რომ მნიშვნელოვანი აღმოჩენა გაკეთდა დედოფლისწყაროში. ცნობილია, რომ ამ მონაკვეთს ქართულ-გერმანული უნივერსიტეტების ჩართულობით ორმხრივი ჯგუფი იკვლევს.

„სამრეკლო 1“-ს კარგად იცნობს ისტორიკოსი, ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის ასოცირებული პროფესორი პაატა ბუხრაშვილი, რომელიც აქ მრავალი წელია მუშაობს. გაზეთი „შირაქი“ პაატა ბუხრაშვილს სწორედ ძეგლის მნიშვნელობაზე ესაუბრა.

პაატა ბუხრაშვილი: „ეს მხარე საფუძვლიანად შესწავლილია და გამოჩნდა კულტურული ფენები. აეროფოტოგადაღებებით და სავსე სამუშაოებით ნათლად გამოჩნდა, რომ მრავალფენიანი ნამოსახლარი იყო. ჯერ ჯერობით მხოლოდ 40 სანტიმეტრზე მოვხსენიებ მინის ფენა და უკვე ბევრი მნიშვნელოვანი აღმოჩენა გაკეთდა, გათხრები ბევრად ნაყოფიერი იქნება, როცა პროცესი გაგრძელდება. სულ გაიზარდა 324 მ2 ფართობი. მინის ზედაპირის მოხსნისთანავე გამოიკვეთა სამშენებლო კონსტრუქციის კონტურები და გაირკვა, რომ საქმე გვქონდა ოთხკუთხა შენობის მყარად ნაგებ საძირკველთან, რომლის მასიური ქვებით

ყოფილა დასახლებული. პირველი დასახლება აქ, არაუგვიანეს გვიანი ბრინჯაო-ადრე რკინის ხანაში უნდა გაჩენილიყო და მას, მინიმუმ ანტიკურ პერიოდამდე უნდა ეარსება. მონაპოვარი მასალა, მიგვანიშნებს აგრეთვე აქაურ მოსახლეთა მოკრძალებულ სახელსწრის საქმიანობაზეც. ნამოსახლარზე არსებული საცხოვრისის ტიპების, არქეოლოგიური ობიექტის მრავალფენიანობის და სხვა მრავალი ისტორიულ-კულტურული სასაბუთის საკითხების კვლევა, მომავლის პერსპექტივად გვესახება და იმედს ვიტოვებთ, რომ ამის შესაძლებლობა, შემდგომ კალენდარულ წელს უფრო მეტად მოგვეცემა.

ჩვენ ამ ძეგლის შესახებ დანერვილებითი ინფორმაცია კულტურული მემკვიდრეობის სააგენტოს მივანოდეთ. როგორც ჩანს, სააგენტომ ჩათვალა, რომ ნამოსახლარი ძეგლის სტატუსის მინიჭება იმსახურებდა. ამ საკითხს სააგენტოში შესაბამისი სპეციალისტები წყვეტენ და როგორც ჩანს იმსჯელებს და მივიდნენ დასკვნამდე, რომ მნიშვნელოვანი იყო მისი აღიარება. თავდაპირველად აეროფოტოგადაღებებით გამოჩნდა რომ მინის ქვეშ მნიშვნელოვანი ინფორმაცია ინახებოდა. ზედა ფენები ქრისტემდე X-XIV საუკუნით თარიღდება და აუცილებლად იმსახურებს, ამ სტატუსს. წლების მანძილზე მრავალი მეცნიერი მუშაობდა აქ და ეს

სურ. I: სამრეკლო, დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტი, ხედი სამხრეთიდან. ბორცვის ცენტრში 2019 წლის თხრილები (ფოტო: ს. არნჰოლდ).

ბულებდა, ისინი დედოფლისწყაროში დავტოვეთ და მხარეთმცოდნეობის მუზეუმს გადავცით. ეს კვლევის პროცესი სასწავლო პროცესთანაა მიბმული, ამიტომ როცა სალექციო კურსი მთავრდება და პრაქტიკული სამუშაოები იწყება, გერმანიის თავისი სპეციალისტები და სტუდენტები ჩამოყვავს, ჩვენც ჩვენი, დგება სამუშაო ჯგუფი და ვანარმოებთ ამ ადგილის შესწავლას. გასულ წელს 12 სტუდენტი ჩამოიყვანა გერმანიამ, იყვნენ ჩვენი სტუდენტებიც და სპეციალისტებიც.

ეს ადგილი სტატუსის მინიჭების მოუხედავად კვლავაც კერძო საკუთრებაში დარჩება და მინის ნაკვეთი ვისიც იყო, ისევ მის მფლობელობაში იქნება, უბრალოდ გარკვეული რეგულაციები ამოქმედდება, დაცვის ვალდებულება დაეკისრება მფლობელს. ეჭვიც არ მეპარება, რომ პანდემიის დასრულების შემდეგ სამუშაოები გაგრძელდება და მეტი ინფორმაციის მოპოვებას შევძლებთ.

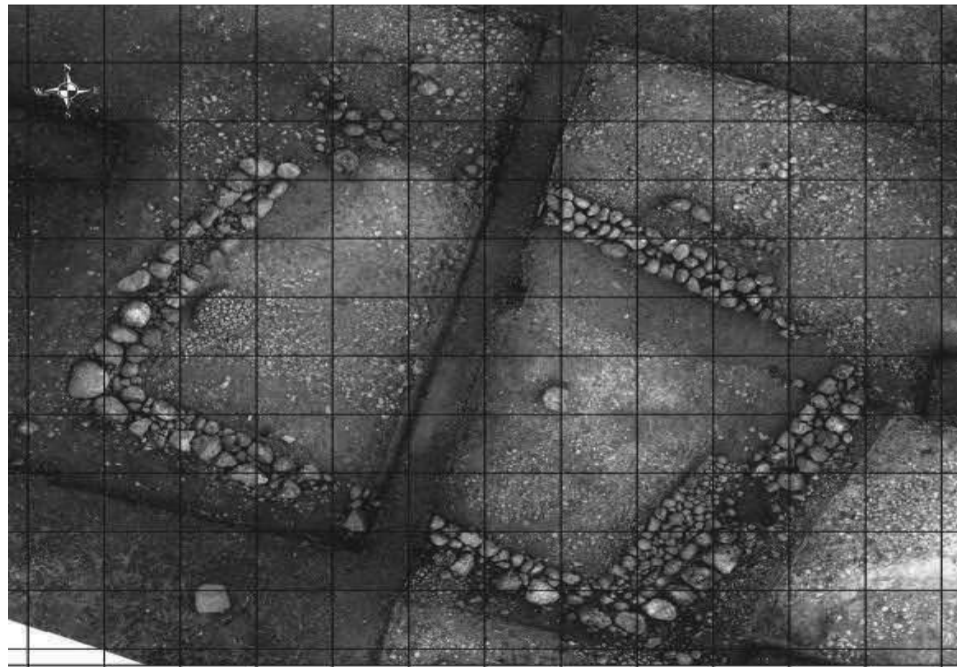
ორმოებიდან სამხრეთით, 11 მეტრის მანძილზე, აღმოსავლეთ-დასავლეთ ღერძზე გამოვლენილია გრძივი ქვყარული ზვინულიც, რომელიც თავდაპირველად ნათლად იკითხებოდა ჩატარებულ გეოფიზიკურ პროსპექციაში. აღნიშნული ზვინული ზღუდე-კედელი, რომლის გვერდებშიც ქვათაწყობის სიმკვრივე თანდათან კლებულობდა, მცირე და მაქსიმუმ ერთი მეტრის სიმაღლეზე იქნებოდა. ამ ეტაპზე, დროის უკმარისობის გამო, შესაძლებელი გახდა მისი მხოლოდ 1.5 მ სიგანისა და 9 მ სიგრძის (მთელი ჭრილის სიგრძეზე) მონაკვეთის გასუფთავება. 2019 წლის გათხრით სამუშაოების დასრულების შემდეგ, არქეოლოგიური ობიექტის შემდგომი კვლევისთვის დაუზიანებლად შენარჩუნების მიზნით, დაფიქსირებული ნაგებობათა ნაშთები, მთლიანად დაიფარა მკვრივი ქსოვილით. ხოლო ჭრის ნაშთები, ასევე მთლიანად ამოივსო მინით.

გათხრითი სამუშაოების შედეგად მოპოვებულ არტეფაქტთა შორის უდიდეს ნაწილს წარმოადგენს კერამიკა. განათხარი კერამიკის ფრაგმენტების ჯამი შეადგენს 7.096 ერთეულს. აქედან გამოიყო 1.903 დიაგნოსტიკური ფრაგმენტი. მათი 67% რედუქციული წვითა გამოიწვარა, აქედან 56 % სუსტი და 46% ძლიერი რედუქციით, ხოლო ოქსიდირებული წვით მხოლოდ 33%. ფორმატა შორის ძირითადად გვხვდება დერგები, ქოთნები და ფიალები; ძალზედ იშვიათია მთლიანი ჭურჭელი. სრულად ჩაისხა დიაგნოსტიკური ფრაგმენტები. განათხარ მასალაში, აღნიშნის ღირსია, აგრეთვე – კაჟის არტეფაქტები, ანტიკური მინა, ბრინჯაოს რკალი, ყალიბის ფრაგმენტი, კვირის-თავები და ხელსაფეხავები. ტექნოლოგიური ტრადიციის დასაფიქსირებლად მოხდა დიდი ნაწილის ფოტოგრაფირება.

როგორც დედოფლისწყაროს კულტურისა და ძეგლთა დაცვის ცენტრის

დირექტორი ილია მარტყოფლიშვილი ამბობს, იმის გათვალისწინებით, რომ დედოფლისწყაროში მიმდინარე სხვა არქეოლოგიურმა გათხრებმა მალევე მოიპოვა კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლის სტატუსი, „სამრეკლო 1“-ის აღიარებაც მოსალოდნელი იყო. ილია მარტყოფლიშვილი იმედოვნებს, რომ სპეციალისტებს მიეცემათ შესაძლებლობა ბოლომდე შეისწავლონ ეს ძეგლი და გერმანული ექსპედიციაც მალე მოახერხებს დედოფლისწყაროში ჩამოსვლას.

ილია მარტყოფლიშვილი: „ნიკოლოზ ანთიძის ბრძანება დედოფლისწყაროს მერიამ და მუნიციპალიტეტის კულტურის ცენტრმა ოფიციალურად უკვე მიიღო. ჩვენ დაგვევალა მინის ნაკვეთის შესაყურის ინფორმირება, ტერიტორიის შემდგომი დაცვის უზრუნველსაყოფად. ძეგლის სტატუსი დამატებით პასუხისმგებლობას გვაკისრებს. სააგენტოს ეს გადაწყვეტილება კიდევ ერთხელ ცხადყოფს, რომ ეს ტერიტორია უნიკალურ ისტორიას ინახავს და ამის სახელმწიფო დონეზე აღიარება მოხდა. ჩვენი ინფორმაციით, დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტის მასშტაბით, კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლის სტატუსი აქვს მინიჭებული ასევე „ნაზარლებისა“ და „დიდნაურის“ ნაქალაქარებსაც. ამიტომ, ამ ტერიტორიების მნიშვნელობის გათვალისწინებით, ნამდვილად გვქონდა მოლოდინი, რომ „სამრეკლო 1“-იც ძეგლის სტატუსს მიიღებდა. მითუმეტეს, რომ ამ მონაკვეთზე არქეოლოგიური სამუშაოები ჯერ არ დასრულებულა. გერმანულ მხარესთან ერთად ამ ტერიტორიის შესწავლა ისევ გრძელდება. უბრალოდ, მიმდინარე წელს მსოფლიო პანდემიამ პროცესი დროებით შეაფერხა და ჰალლეს უნივერსიტეტის სპეციალისტები კორონავირუსის გამო დაგეგმილ ვადებში ვეღარ ჩამოვიდნენ, რომ გვემსახურებინათ ამ ტერიტორიის შესწავლა გვეგრძელებინა. მაგრამ, ეს არ ნიშნავს, რომ პროცესი გაჩერდა. მსოფლიოში ვითარების დასტაბილურებისთანავე გერმანია თავის სპეციალისტებს მისცემს საშუალებას მივლინებით გამოემგზავრონ საქართველოში და ერთობლივი ძალებით შევისწავლოთ ეს ტერიტორია, როგორც ეს მანამდე ხდებოდა. ეს გათხრები ამჟამად გერმანული დაფინანსებით ხორციელდება, ქართულ მხარეს ფინანსური აწარმოებს გათხრებს. ილიას უნივერსიტეტის და ჰალლეს მარტინ ლუთერის უნივერსიტეტის სპეციალისტებით დაკომპლექტებული ჯგუფი მუშაობს, თუმცა მუშაზე არაა დადგენილი ქირაობენ ხოლმე. ასე რომ, აქ მიმდინარე გათხრების დროს ადგილობრივი მოსახლეობაც არის დასაქმებული“.

ნაგები ორმაგი კედელი ამოვსებული იყო მცირე ზომის ხურდა ქვებით. რადგანაც, ნაგებობის შიდა სივრცის ტიხრები არ დაფიქსირებულა, საგარეუდა, რომ აღნიშნული შენობა თავდაპირველი სახითვე უნდა ყოფილიყო დარბაზული ნაგებობა. მის ინტერიერში, გრძივ ღერძზე დადასტურდა ორი ბრტყელი ფილა, რომლებიც შესაძლებელია, თავის დროს, სვეტების ბაზებს ან გადახურვის საყრდენ დედაბოძების ქვის ბალიშებს წარმოადგენდა. შენობის შიდა და სამხრეთ არეალში დაფიქსირდა კარგად შემონახული თიხის ნალესობის ფრაგმენტები. მთლიანობაში 37 კგ. შელესილობის ასე კარგად შემონახვა მისი გამოწვევით უნდა აიხსნას, რაც გვავარაუდებინებს, რომ შენობა, თავის დროზე, ალბათ ხანძარს გაუნადგურებია.

მოპოვებული მასალის საფუძველზე, შეიძლება ვივარაუდოთ, რომ „სამრეკლო“-ს ბორცვი, ხანგრძლივი დროის განმავლობაში

ყველა ჩვენგანის შრომის აღიარებაც არის. 90-იანი წლებიდან აქ სამუშაოები დაიწყო. გერმანელებმა დაიწყეს ამ ტერიტორიის შესწავლა ჯერ კიდევ 90-იანი წლების შუა ხანებში. თავდაპირველად, გათხრითი სამუშაოების დაწყებამდე, ბორცვის თხემზე 120/80-ის ფართობზე, ბავარიის ძეგლთა დაცვის სახელმწიფო სამსახურის თანამშრომლების მიერ, პროფესორ იორგ ფასბინდერის ხელმძღვანელობით, ჩატარდა გეომარკინგული პროსპექცია; რის შედეგადაც, მთელს აღნიშნულ ფართობზე გამოვლინდა მთელი რიგი სახის სტრუქტურათა ერთობლიობანი და ანომალიათა კონცენტრაციები. ამ მხრივ, ყველაზე საგულისხმო აღმოჩნდა ბორცვის სამხრეთ ფერდობზე დაფიქსირებული ოთხკუთხა სტრუქტურა. პროცესი დღემდე გრძელდება. არაერთი საინტერესო ექსპონატი აღმოვაჩინეთ აქ და როგორც კანონმდებლობა გვავალდებ

ქალაქობა მოზარდებში — გამოწვევი მიზეზები

ქალაქობა წარმოადგენს სახელმწიფოსა და საზოგადოების წინაშე მდგარ ურთულეს სოციალურ და სამართლებრივ პრობლემას. ქალაქობა აფერხებს ცალკეული ინდივიდისა და მთლიანად საზოგადოების განვითარებას, ამასთან, იგი წინააღმდეგობაშია ადამიანის უფლებების დაცვისა და სახელმწიფოს ძალის მონოპოლის პრინციპთან. შედეგად, ქალაქობა მიძიმებდა აისახება ინდივიდთა პროფესიულ და პროფესიულ პერსპექტივებზე, ასევე, ქვეყანაში არსებულ ზოგად კრიზისულ მდგომარეობასა და სახელმწიფოში ინდივიდის დაცულობის ხარისხზე.

ქალაქობას გააჩნია თავისი ფსიქოლოგიური და სოციალური ასპექტები, გამომწვევი და ხელშემწყობი ფაქტორები, რომელიც სხვადასხვა ქვეყანასა და საზოგადოებაში მსგავსად ვლინდება. ამავე დროს, სხვადასხვა ქვეყანაში პრობლემა განსხვავებულ სახეს და მასშტაბს იღებს საზოგადოებრივი ცხოვრების თავისებურებებიდან და განვითარების პროცესებიდან გამომდინარე. საქართველოს ისტორიის ბოლო ორი ათწლეულის ურთულესი საპინაო და საგარეო გამოწვევებით აღინიშნა. კონფლიქტებმა და სოციალურმა სიღრმეებმა ხელი შეუწყო კრიზისისა და ქალაქობის მატებას. იკლო ურთიერთობამ, ემპათიის და სხვისი ინდივიდუალობის პატივისცემის უნარმა. ამის საპირისპიროდ, საზოგადოება მრავალი ქალაქობრივი ფაქტის მომხრე გახდა. სახელმწიფოს არ გააჩნდა უნარი და მზაობა, გამკლავებოდა ქალაქობის გამოვლინებებს და ხელი შეეწყო საზოგადოებაში არაქალაქობრივი თანაცხოვრების კულტურის ჩამოყალიბებისთვის.

უკანასკნელ წლებში იმატა მოზარდებს შორის ქალაქობის განხილვებულმა შემთხვევებმა. იმდენად აქტუალური გახდა ქალაქობის თემა მოზარდებში, რომ თითქმის ყველა პრობლემამ უკანა პლანზე გადაინია. მაინც, რატომ გახდა ეს თემა მდგრადი მოზარდებს შორის ქალაქობის შემთხვევები? რა არის ქალაქობა და რა სახით გვხვდება ეს პრობლემა დღეს?

ფიზიკური ქალაქობა: ცემა, ნაშენი, ჯანმრთელობის დაზიანება, თავისუფლების უკანონო აღკვეთა ან სხვა ისეთი მოქმედება, რომელიც ინვესტს ფიზიკურ ტკივილს ან ტანჯვას; ჯანმრთელობის მდგომარეობასთან დაკავშირებული მოთხოვნების დაუკმაყოფილებლობა, რაც ინვესტს ადამიანის ჯანმრთელობის დაზიანებას ან სიკვდილს;

ფსიქოლოგიური ქალაქობა: შეურაცხყოფა, შანტაჟი, დამცირება, მუქარა ან სხვა ისეთი მოქმედება, რომელიც ადამიანის პატივისა და ღირსების შელახვას იწვევს;

ეკონომიკური ქალაქობა: ქმედება, რომელიც ინვესტს საკვებით, საცხოვრებელი და ნორმალური განვითარების სხვა პრობლებით უზრუნველყოფის, საკუთრებისა და შრომის უფლებების განხორციელების, აგრეთვე თანასაკუთრებაში არსებული ქონებით სარგებლობისა და კუთვნილი წილის განკარგვის უფლებით შეზღუდვას;

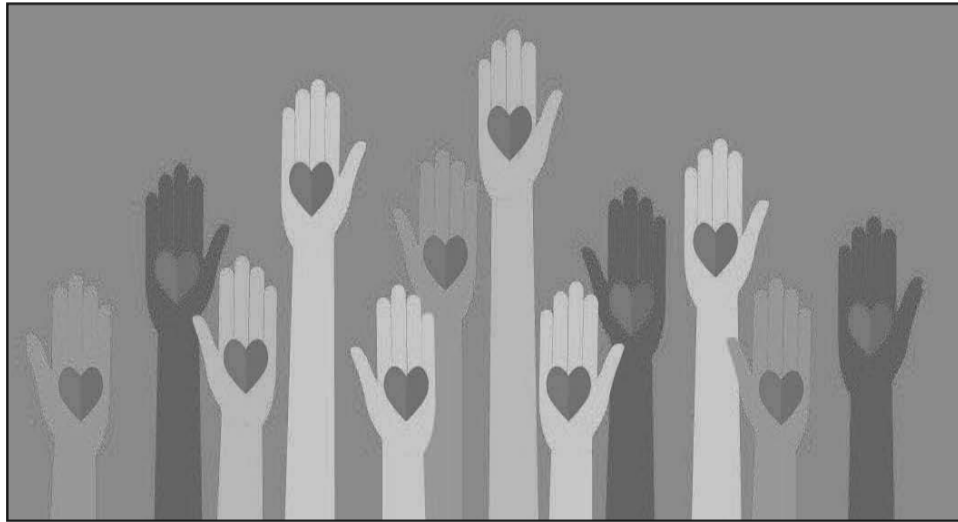
სემსუალური ქალაქობა: სქესობრივი კავშირი ქალაქობით, ქალაქობის მუქარით ან მსხვერპლის უმწიფობის გამოყენებით; სქესობრივი კავშირი ან სექსუალური ხასიათის სხვაგვარი მოქმედება ან გარყვნილი ქმედება არასრულწლოვნის მიმართ;

იძულებული ქალაქობა: ადამიანის ფიზიკური ან ფსიქოლოგიური იძულება, შეასრულოს ან არ შეასრულოს მოქმედება, რომლის განხორციელებაც, ან რომლისგან თავის შეკავებაც, მისი უფლებაა, ან საკუთარ თავზე განიცადოს თავისი ნება-სურვილის საწინააღმდეგო შემოქმედება.

უზღუდავ ქალაქობა: შობილის ან კანონიერ წარმომადგენლის მიერ ბავშვის ფიზიკური, ფსიქოლოგიური საჭიროებების დაუკმაყოფილებლობა, საბაზისო განათლების უფლების შეზღუდვა, საფრთხისაგან დაუცველობა, დაბადების

რეგისტრაციის, სამედიცინო და სხვა მომსახურებით სარგებლობისათვის აუცილებელი მოქმედებების განუხორციელებლობა მაშინ, როდესაც მშობელს ან კანონიერ წარმომადგენელს აქვს სათანადო ინფორმაცია, შესაძლებლობა და ხელიც მიუწვდება შესაბამის მომსახურებაზე.

საზოგადოების განვითარების სხვადასხვა ეტაპზე, ქალაქობის შემთხვევებს ბავშვებსა და მოზარდებში ყოველთვის ჰქონდა, აქვს და, დიდი ალბათობით, მომავალშიც ექნება ადგილი, ვინაიდან ბავშვის სოციალური განვითარება თანატოლებთან ურთიერთობის გარკვევის, მათ შორის სასურველი ადგილის დამკვიდრების გარეშე არ მიმდინარეობს და ამ პროცესს ყოველთვის თან ახლავს ჩვენთვის, უფროსებისთვის, ბავშვებში არცთუ ისე მოსაწონი ქცევები. თუმცა, ქალაქობის შემთხვევაში, თავისი სისატიკით და დაუნდობლობით, დღევანდელი მოზარდი მაინც განსაკუთრებით გამოირჩეულია თავისი წინამორბედებისაგან. ამასაც შეიძლება თავისი ახსნა მოეძებნოს. ოჯახისა და სკოლის როლი

ბავშვის პრობლემების ფორმირების პროცესში უმნიშვნელოვანესია, მაგრამ, დღეს, როცა მშობლების უმრავლესობას შეიძლება და ოჯახის სარჩენად ან უცხოეთში უწევს სამუშაოდ წასვლა ან საკუთარ ქვეყანაში თავისი შრომის საფასურის მიწიმაღლური ანაზღაურების მისაღებად დიდიან საღამომდე სახლიდან გასვლა, ბავშვების უყურადღებოდ დატოვება, პირადი და სამსახურებრივი პრობლემებით დატვირთული პედაგოგი კი ასევე ცილდება მოზარდს, ბავშვის პრობლემების ჩამოყალიბების პროცესში საზოგადოება დომინანტურ პოზიციას იკავებს. მთლიანობაში, საზოგადოებაზე დღეს გაცილებით მეტია დამოკიდებულება, ვიდრე ოდესმე. თუმცა, ისიც უნდა ითქვას, რომ საზოგადოებისა და სკოლის ურთიერთობა ყოველთვის განსაკუთრებული თავისებურებებით გამოირჩეოდა, რაც იმაში იჩენდა თავს, რომ საზოგადოებაში შექმნილი დაძაბულობა, უპირველესად, სკოლებში პოულობდა ასახვას და ეს ბუნებრივიცაა, სკოლა ხომ საზოგადოების სარკე და მისი მინი მოდელია. ყოველივე აღნიშნულის გათვალისწინებით, ვფიქრობ, არ უნდა გვიკვირდეს დღევანდელი მოზარდებში ქალაქობის შემთხვევების ასეთი მომრავლება, მათი მხრიდან გამოვლენილი სისასტიკე და დაუნდობლობა. დღეს, ჩვენი საინფორმაციო საშუალებები - პრესა, რადიო, ტელევიზია, სოციალური ქსელები ისეა გადატრიალებული ქალაქობის ამსახველი ინფორმაციით, გადაცემებით, ან ვიდეო ჩანაწერებით, ფილმებით, რომ ჯერ კიდევ მოუწიფებელი ფსიქიკის მქონე მოზარდებისთვის, ნებით, თუ უნებლიედ, ის „კარგ სასწავლო რესურსს“ წარმოადგენს ქალაქობის ახალი ფორმების და ტექნიკის გასაცნობად. საზოგადოებაში, სადაც ბავშვი ყოველდღიურად ქალაქობის სცენის მონაწილე ხდება, არსებობს იმის დიდი ალბათობა, რომ ადრე თუ გვიან, ის თავად გახდება ქალაქობის მსხვერპლი ან მოძალადე.

სამწუხაროდ, მოზარდათა ქალაქობაზე ჩვენ მაშინ ვტყბთ განგაშს, როცა უკვე საკმაოდ დაგვიანებულია და მდგომარეობის გამოსწორება შეუძლებელი ხდება. ამასთან, ვებრძვით შედეგებს და არა მის გამომწვევ მიზეზებს, რათა მომავალში მაინც ავიცილოთ თავიდან მსგავსი შემთხვევები. არადა, ცნობილია, რომ გაცილებით იოლია ქალაქობის თავიდან აცილება, ვიდრე მისი ჩახშობა და შექმნილი ქალაქობრივი სიტუაციიდან უმტკივნეულოდ გამოსვლა. ვფიქრობ, საყურადღებოა კიდევ ერთი ფაქტი: როგორც წესი, ჩვენ გვანუხებს და გვაშფოთებს ფიზიკური ქალაქობა და სათანადო არ ვაფასებთ ემოციური და სიტყვიერი ქალაქობის გავლენას ბავშვზე, მის ფსიქოლოგიურ მდგომარეობაზე. და, ეს მაშინ, როცა ემოციური ქალაქობა, თავისი შემოქმედებით, არანაკლები და უფრო მტკივნეულიც კი შეიძლება აღმოჩნდეს მოზარდისთვის, ვიდრე ფიზიკური ქალაქობა.

იმისათვის, რომ შევძლოთ ქალაქობის თავიდან აცილება, აუცილებელია ვიცოდეთ, თუ ვინ, რა თვისებების, მახასიათე-

ბლების მქონე ბავშვი შეიძლება გახდეს მოძალადე ან ქალაქობის მსხვერპლი. ქალაქობის მსხვერპლის ტიპური მახასიათებლები: დაბალი თვითშეფასება; საკუთარ თავში დაურწმუნებლობა; შფოთიანობის მაღალი დონე; სიმორჩილე, ჩაკეტილობა; დებრესიისკენ მიდრეკილება; ასეთ ბავშვებს არ ჰყავთ მეგობრები. ისინი უკეთ ურთიერთობენ უფროსებთან, ვიდრე თანატოლებთან; არიან ზედმეტად მგრძობიარენი; არა აქვთ სოციალური მხარდაჭერა, არიან თანატოლთა ჯგუფისაგან იზოლირებული ან დაბალი სოციალური სტატუსის მატარებლები. მოძალადის მახასიათებლები: მაღალი თვითშეფასება; საკუთარ თავში დარწმუნებულობა; სხვებზე ბატონობის მოთხოვნილება; იმპულსურობა, ადვილად აგზნებადობა; მიზანია, რომ იმსახურებს ლიდერობას; უჭირს კომპრომისზე წასვლა. დარწმუნებულია თავის უპირატესობაში; ხშირად აგრესიულად და გამომწვევად იქცევა უფროსებთან; ადამიანების მიმართ არ გამოხატავს თანაგრძობას და თანაგანცდას.

ქალაქობის თავიდან აცილების და დაძლევის გზები: ნუ დაველოდებით სიტუაციის გამწვავებას და ქალაქობის აღკვეთაზე ჯერ კიდევ მაშინ ვიფიქროთ, როცა ის მსუბუქი და ერთი შეხედვით უმტკივნეულო სახით ვლინდება; მაგალითად, როცა ბავშვი გაკვეთილის მსვლელობისას მასწავლებლის მიერ დასმულ შეკითხვას პასუხობს, თანაკლასელებს კი დამკინავი დიმილი დასთანამშებს სახეზე მის მიერ დაშვებული შეცდომების ან გაუმართავი მეტყველების გამო, ეს უკვე ყურადღების მიქცევას საჭიროებს, ვინაიდან, თუ პასუხის გასაცემად ამდგარი მოსწავლე დაბალი თვითშეფასებით და საკუთარ თავში დაურწმუნებლობით ხასიათდება, თანაკლასელების ირონიული სახის დანახვებზე, ადვილი შესაძლებელია მომავალში მან უარი განაცხადოს პასუხის გაცემაზე მაშინაც კი, თუ განსახილველი საკითხი კარგად ეცოდინება;

ქალაქობის მსხვერპლი, როგორც წესი, უმრავლეს შემთხვევაში, სხვებისაგან რაიმე ნიშნით (ჩაცმულობით, შესაძლებლობებით, ფიზიკური მდგომარეობით, წარმომავლობით და ა.შ.) გამოირჩეული ბავშვი ხდება. ამაში არაფერია გასაკვირი, ვინაიდან, როგორც ზრდასრულთა, ისე ბავშვების საზოგადოებას უჭირს განსხვავებული მიღება. კარგი იქნება, თუ სკოლაში დანერგული კლასებიდანვე ვიზრუნებთ ბავშვებში განსხვავებულის მიმდებლობის უნარის გამოუმუშავებაზე; ამ პერიოდში ასეთი რამის გაკეთება ბევრად უფრო ადვილი იქნება, ვინაიდან დანერგული კლასების ბავშვებში ჯერ კიდევ არ არის ჩამოყალიბებული მორალური პრინციპები და პატივები, როგორც წესი, ეყრდნობიან მასწავლებლის აზრს;

საკმაოდ რთულდება სიტუაცია მეორე სასკოლო ასაკიდან. ბავშვი იკეტება საკუთარ თავში, გაუარბის უფროსებთან საკუთარი პრობლემების განხილვას, უჩნდება უნდობლობა მათ მიმართ. არ მოსწონს, როცა ისინი მის საქმეში ერევან და დახმარებას სთავაზობენ. ბავშვს ეშინია, რომ თანატოლები მას დასცილებენ, თუ ის უფროსს (მასწავლებელს, ან მშობელს) მიმართავს დასახმარებლად. ასეთ დროს საჭიროა დიდი სიფრთხილე - მოვერიდოთ თანატოლებთან მის ურთიერთობაში მისი ნებართვის და თხოვნის გარეშე ჩარევას, მაგრამ, ნურც საკუთარ თავთან დავტოვებთ მარტო, მოვერიდოთ საყვედურებს, არ დავკარგოთ მისი ნდობა, გამოვხატოთ მის მიმართ მხარდაჭერა და საჭიროების შემთხვევაში აღმოვუჩინოთ დახმარება;

დაუშვებელია შეურაცხყოფის და დაცინვის მიზეზების ძებნა მსხვერპლში. შეიძლება ის ისეთი არ არის, როგორც ყველა სხვა, მაგრამ ეს იმას არ ნიშნავს, რომ ის რალაცით სხვებზე ცუდია. და, მაშინაც კი, თუ ბავშვი უბრალოდ დარწმუნებული არ არის საკუთარ ძალებში და არ შეუძლია საკუთარი პოზიციის და თავის დაცვა, გამართლებული არ იქნება მიუფთხოვნი მას ამ სისუსტეზე. მშობლის სიტყვებმა - „აი, ასეთი რომ ხარ, იმიტომ გჩაგრავს ყველა“, შეიძლება ბავშვს საბოლოოდ დაუკარგოს საკუთარი ძალების რწმენა და მომავალში ახალი ქალაქობის მსხვერპლი გახდეს;

მოვერიდოთ მოძალადე ბავშვთან მსხვერპლის ურთიერთობის გარკვევას. ღია ჩარევა მიუღებელია, ვინაიდან ეს არც პრობლემას მოაგვარებს და არც მსხვერპლს მიანიჭებს საკუთარი ძალების რწმენას, იმისათვის, რომ მომავალში აგრესიის შეწინააღმდეგოს. უკეთესი იქნება, თუ დავებმარებთ მსხვერპლის როლში მყოფ ბავშვს გახდეს უფრო დარწმუნებული საკუთარ თავში. ვასწავლოთ როგორ უპასუხოთ მოძალადეს, როგორი რეაგირება მოახდინოს მის ქცევაზე. შევთავაზოთ ბავშვს შეიცვალოს ქცევის ტაქტიკა - ხშირად საუკეთესო ხერხი მსგავს სიტუაციებში მოძალადის იგნორირება ან მისთვის მოულოდნელი ქცევის განხორციელებაა - მაგ. აუღელვებლობა, სიმშვიდის შენარჩუნება და ყველაფრის ხუმრობაში გადატანა შეიძლება დამაბნეველიც კი აღმოჩნდეს მოძალადისთვის; ჩვენი უმთავრესი ამოცანა უნდა იყოს დავებმაროთ ბავშვს შექმნილი სიტუაციიდან გამოვიდეს უფრო ძლიერი, საკუთარ თავში დარწმუნებული და მტკიცე ხასიათის მქონე; გვხვდება ძალიან შორს წასული შემთხვევებიც, როცა ვერ ხერხდება ბავშვებს შორის ურთიერთობის მოგვარება. ასეთ დროს უმჯობესია ბავშვის გადაყვანა სხვა სკოლაში.

და პოლიცია, გავითვალისწინოთ ის ფაქტი, რომ მოძალადესა და მსხვერპლს შორის ურთიერთობის მოშვარება, რაც ახალ თანასაბჭოს გაუჩინა, რომელიც უფროსებს, ასევე მის თანატოლებსაც.

მომავალი
საბუნა ბინაშვილი

პანდემია და ადამიანის უფლებები

ლაშა, პანდემიამდე სრულ განკვეთზე მუშაობდა და დამსაქმებელიც ხელფასს თვიდან თვემდე ურიცხავდა. პანდემიის დროს დაწესებული შეზღუდვებისა და ბიზნესისთვის შექმნილი რეგულაციების გამო, მისმა დამსაქმებელმა განწყობა მასთან შრომითი ურთიერთობა და დღეს ის იმ მრავალ ადამიანთაგანია, რომელმაც პანდემიის გამო სამსახური დაკარგა.

კოვიდ-19-ის პანდემიის დროს კიდევ უფრო მნიშვნელოვანია ადამიანის უფლებების დაცვისა და თავისუფლებებისგან გადახვევის შემთხვევათა ყურადღებით შესწავლა. ამ საკითხით დაინტერესება კი უპირველესად სამართლო ხელისუფლების ვალდებულებაა. ამ თემაზე ევროპაში უკვე რამდენიმე სამართალწარმოებაცაა დაწყებული. კორონავირუსის გამოვლენამ მილიონობით ადამიანის სამუშაო გარემო და შრომითი პირობებიც შეცვალა. კრიზისულმა გარემომ, ყველა სხვა მნიშვნელოვან საკითხთან ერთად, ყურადღება გაგვამახვილებინა დასაქმებულთა უფლებებზე, ამ ადამიანების შრომის ანაზღაურების შესაბამისობასა და საარსებო წყაროზე. კორონავირუსის ფონზე მნიშვნელოვანია დაცული იყოს თითოეული დასაქმებულის უფლებები, რომლებიც აქტიურად არიან შრომით ბაზარზე ჩართულნი და გასწევენ და იღებენ შესაბამის მომსახურებას.

პანდემიის დროს საგანგებო მდგომარეობის გამოცხადება, რა თქმა უნდა, უმეტესწილად დაკავშირებულია მოსახლეობის ჯანმრთელობის დაცვასთან და უსაფრთხოებასთან. მაგრამ, როგორც გაერომ 2020 წლის 16 მარტს განაცხადა, „სახელმწიფოებმა არ უნდა გამოიყენონ გადაუდებელი ზომები ადამიანის უფლებების ჩახშობის მიზნით“. ჟენევის 2020 წლის 16 მარტის მიმართვაში აღნიშნული იყო შემდეგი რამ: „მიუხედავად იმისა, რომ ჩვენ ვრიგობთ მიმდინარე ჯანმრთელობის კრიზისის სიმძიმეს და ვალიარებთ, რომ გადაუდებელი უფლებამოსილების გამოყენება საერთაშორისო კანონით არის დაშვებული, მნიშვნელოვანი საფრთხეების საპასუხოდ, ჩვენ სასწრაფოდ შევასხენებთ სახელ-

მნიშვნელობას, რომ კორონავირუსზე რაიმე სახის გადაუდებელი რეაგირება იყოს პროპორციული, აუცილებელი და არადისკრიმინაციული“.

„მოუწოდებთ მოსახლეობას, მაქსიმალურად და ზედმინვენიტ დაიცვან საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის სამსახურის მითითებები და მონოღებები, რათა საფრთხე არ შეექმნას სხვა პირთა სიცოცხლესა და ჯანმრთელობას. განსაკუთრებით აღსანიშნავია მონყველადი კატეგორიები, რომელთათვისაც ვირუსს შეიძლება მომეტებულად უარყოფითი ეფექტი ჰქონდეს. ასევე მოუწოდებთ სახელმწიფო ორგანოების წარმომადგენლებს, მაქსიმალურად დაიცვან ადამიანის უფლებები პანდემიის პრევენციისა და მისი გავრცელების აღკვეთის პროცესში“, - ვკითხულობდით სახალხო დამცველის, ნინო ლომჯარისას განცხადებაში, რომელიც მან მოქალაქეებისთვის კორონავირუსის მომეტებული საფრთხის გამკლავების სამართლებრივ ნაწილთან დაკავშირებით მარტის თვეში გააკეთა.

კარანტინი, იზოლაცია, საბანგეშო მდგომარეობა - ეს სიტყვები ბოლო რამდენიმე თვის განმავლობაში ყველას ძალიან ხშირად გვესმის. შესაბამისად, ამ სიტყვების ირგვლივაც ისმის კითხვები: **რა სამართლებრივი რაჟიმი მოქმედებს პანდემიის დროს?** პანდემია განეკუთვნება საგანგებო სიტუაციას, რომელიც გულისხმობს ისეთ ვითარებათა ერთობლიობას, როცა არღვევა ადამიანთა ყოფა-ცხოვრების ნორმალური პირობები და აშკარა საფრთხე ექმნება ადამიანთა სიცოცხლეს/ჯანმრთელობას. კორონავირუსის (COVID-19) პანდემიის პერიოდში მოქმედებს „საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის შესახებ“ და „სამოქალაქო უსაფრთხოების შესახებ“ საქართველოს კანონებით განსაზღვრული სამართლებრივი რეჟიმი, რომლებიც გარკვეული უფლებების შეზღუდვის შესაძლებლობას ითვალისწინებენ. შეზღუდვის მიზანი არის, როგორც თავად უფლების სუბიექტის, ისე სხვათა ჯანმრთელობისა და სიცოცხლის დაცვა. ამ დროს გადწყვეტილებები მიიღება სამედიცინო სფეროს წარმომადგენლების მიერ და მისი მი-

ზანია საზოგადოებრივი ჯანდაცვის მიზნების უზრუნველყოფა.

რა უფლებები შეიძლება შეზღუდოს პანდემიის დროს?

პანდემიის დროს განსაზღვრულია ყველა პირის ვალდებულება არ განახორციელოს ისეთი საქმიანობა, რომელიც ქმნის გადამდები და არაგადამდები დაავადებების გავრცელების საფრთხეს ან/და ინვევს ჯანმრთელობასთან დაკავშირებული რისკების წარმოქმნას. ასევე დადგენილია სამედიცინო პროცედურების ჩატარების ვალდებულება, დაავადების აღმოცენებისა და გავრცელების საშიშროებისას.

საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის სამსახურს უფლება აქვს მოგვთხოვოს სამედიცინო შემონების გავლა თუ არსებობს საფუძვლიანი ეჭვი, რომ გადამდები დაავადების მატარებლები ვართ და შეიძლება საფრთხეს ვუქმნიდეთ საზოგადოებრივ ჯანმრთელობას. კანონის მოთხოვნაა, რომ აღნიშნული პროცედურები განხორციელდეს ადამიანის უფლებათა პატივისცემით.

„განვითარებად ქვეყნებში პანდემიის პირობებში კიდევ უფრო თვალმისაცემი გახდა სოციალური უთანასწორობა, ჯანდაცვის სერვისებზე წვდომის პრობლემა, შრომითი უფლებების დარღვევა და სოციალურად დაუცველობის საკი-

თხი“, - აცხადებდა მიშელ ბარჩელტი, გაეროს ადამიანის უფლებათა უმაღლესი კომისარი. EMC-ს სოციალური პროგრამის დირექტორი კომტი ერის-თაშვილი კი აქტიურად საუბრობდა საუბრობდა დასაქმებულების უფლებების დარღვევაზე პანდემიის დროს. „სამსახურად, მასიური ხასიათი აქვს შრომის კოდექსის და შრომითი უფლებების დარღვევას. ეს ხდება რამდენიმე მიმართულებით: ხელშეკრულების მასიური შეწყვეტა; დასაქმებულების იძულებით გაშვება უხელფასო შევულებამში; ხელფასის დაქვითვა ან მისი არ გადახდა დასაქმებულისთვის; თვითიზოლაციიდან ადამიანების იძულებით გამოყვანა სამუშაო ადგილას“.

ზემოთ მოყვანილი მაგალითი მხოლოდ ერთია. პანდემიამ არამარტო შრომითი ბაზარი დააზარალა, არამედ ის ადამიანებიც, რომლებიც ამ ბაზარს თავად ქმნიან. კარანტინი, იზოლაცია, საგანგებო მდგომარეობა - ეს ის სამი სიტყვაა, რომელიც ამ შრომით ბაზარს მოულოდნელ კრიზისად დაატყდა თავს. ექსპერტები კი მის მოკლე დროში დასრულებას ჯერ ვერ ვარაუდობენ.

მომზადდა
შუშუნა ხანჩაშვილმა

„ჩვენ მეტი თანასწორობა გვჭირდება“

ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი დასკვნა, რომელიც პანდემიის ფონზე უკვე გაკეთდა იმაში მდგომარეობს, რომ ჩვენ მეტი თანასწორობა გვჭირდება, - ამის შესახებ ევროპის საბჭოს ადამიანის უფლებათა კომისარმა ლუნია მიატოვიჩმა ადამიანის უფლებათა უწყებათაშორისი საბჭოს სხდომის შემდეგ განაცხადა.

როგორც ევროპის საბჭოს ადამიანის უფლებათა კომისარმა აღნიშნა, პანდემიამ არა მხოლოდ

სისუსტეები გამოააშკარავა ადამიანის უფლებების დაცვის სისტემაში, არამედ გამოავლინა მისი ყველაზე ფასეული ძალაც. „ერთერთი მნიშვნელოვანი დასკვნა, რომელიც პანდემიის ფონზე უკვე გაკეთდა იმაში მდგომარეობს, რომ ჩვენ მეტი თანასწორობა გვჭირდება. პანდემიამ არა მხოლოდ სისუსტეები გამოააშკარავა ადამიანის უფლებების დაცვის სისტემაში, არამედ გამოავლინა მისი ყველაზე ფასეული ძალაც. მოქალაქეთა

ინტერესები და ცნობიერება ადამიანის უფლებების შესახებ გაიზარდა, როდესაც ყველამ საკუთარ თავზე გამოსცადა თავისუფლების შეზღუდვა. პანდემიას ექნება მნიშვნელოვანი მოკლევადიანი და გრძელვადიანი შედეგები. მათ შორის, მოიაზრება ეკონომიკური კრიზისი და მისი სოციალური საპასუხო ფაქტორები, რომლებიც ისე უნდა მოგვარდეს, რომ არ გადაიღვოს არსებული კრიზისის ისედაც უარყოფითი გავლენა ადამიანის უფლებებზე. მასარებს, რომ დღევანდელი განხილვის მნიშვნელოვანი ნაწილი აქცენტირებული იქნება ადამიანის უფლებების ეროვნულ სტრატეგიაზე. ადამიანის უფლებების სფეროში ქვეყნების ეროვნული სტრატეგიები და სამოქმედო გეგმები ქმედითი და მოქნილი ინსტრუმენტია მრავალი ასეთი საკითხის ჯეროვნად მოსაგვარებლად“, - აღნიშნა ლუნია მიატოვიჩმა.

ადამიანის უფლებები პანდემიის დროს - ამ თემის ირგვლივ საბჭოს სხდომის ფარგლებში, საქართველოს მთავრობის ადმინისტრაციის, საკანონმდებლო და აღმასრულებელი ხელისუფლებების, საერთაშორისო და ადგილობრივი ორგანიზაციების, სახალხო დამცველის აპარატისა და სხვა დაინტერესე-

ბული უწყებების წარმომადგენლებმა იმსჯელეს.

ვიდეოკონფერენციის ფორმატში გამართული სხდომა საქართველოს პრემიერ-მინისტრმა გიორგი გახარია მისასალმებელი სიტყვით გახსნა.

გიორგი გახარიას მისასალმებელი სიტყვის შემდეგ სხდომის მონაწილეებს სიტყვით მიმართეს ევროპის საბჭოს ადამიანის უფლებათა კომისარმა ლუნია მიატოვიჩმა და ევროკავშირის ელჩმა საქართველოში, კარლ ჰარცელმა.

ლუნია მიატოვიჩმა ყურადღება გაამახვილა ადამიანის უფლებების როლის გაძლიერებაზე.

პანდემიას ეძება რომორც მოკლევადიანი, ისე გრძელვადიანი შედეგები, მათ შორის მოიაზრება ეკონომიკური კრიზისი და მისი სოციალური ფაქტორები, რომლებიც ისე უნდა მოგვარდეს, რომ არ გადაიღვოს არსებული კრიზისის ისედაც უარყოფითი გავლენა ადამიანის უფლებებზე, - აღნიშნა ევროპის საბჭოს ადამიანის უფლებათა კომისარმა.

ინტერპრესნიუსი

რატომ ვერ გარდაქმნა სკოლა მრავალწლოვანს რეფორმების მიხედვით

რეფორმები

მრავალწლიანი საგანმანათლებლო რეფორმების მიხედვით, სკოლა ვერ გადაქცა მოსწავლეთა ზრდა-განვითარების სარბიულად. რატომ ვერ გარდაქმნა სკოლა მოსწავლეზე ორიენტირებულმა მრავალწლიანმა რეფორმებმა? რატომ ვერ აქცია იგი მოზარდების ზრდა-განვითარების სარბიულად? ამ კითხვებზე ერთადერთი პასუხი არსებობს: რეფორმამ ვერ შექმნა მოსწავლეების ზრდა-განვითარებისათვის აუცილებელი პირობები სასკოლო სისტემაში.

ინსტანციების ზეწოლა და დასჯის მუქარა მასწავლებლებს მასალის „ამონურვის ნების“ ქვეშ ამყოფებს და აიძულებს, ორიენტირებული იყოს არა მოსწავლეების განვითარებაზე, არამედ საკითხების დიდი მოცულობის დაფარვაზე. აი, როგორი სისტემა შექმნილი - მოჩვენებითი და ყალბი საქმიანობების მანარმოებელი; სისტემა, რომელშიც მოსწავლეებზე და მათ განვითარებაზე ზრუნვა, ცოდნის კონსტრუირება პრიორიტეტული არ არის.

წარუმატებელი რეფორმის საფუძვლები

მოსწავლეზე ორიენტირებული პარადიგმის პრინციპების გადასახედოდან თუ გადავალავთ თვალს აქამდე ჩატარებულ რეფორმებს, ადვილად დავინახავთ დაშვებულ შეცდომებს. აქ აღვნიშნავთ რამდენიმეს:

დასჯა-წახალისების მქონე მუშაობა - პიროვნებაზე და მისი შინაგანი ენერჯის ამაღლებაზე ორიენტირებული მიდგომების ნაცვლად, სისტემურ დონეზე ავამოქმედეთ იძულებაზე, გარე ზეწოლაზე, კონტროლსა და განსჯაზე ორიენტირებული ბერკეტები. მოსწავლეზე ორიენტირებული რეფორმის გაცხადებული გზავნილი იყო **„კონსტრუქციული, პოზიტიური გარემოს შექმნა“**, მაგრამ ფარული გზავნილი სხვას ამბობდა: **„ვაკონტროლებ თქვენს შედეგებს და დაგსჯით, თუ ვერ მიაღწევთ იმას, რასაც ჩვენ თქვენგან მოვითხოვთ“**. ამ მიდგომის უკან ადვილად ამოიცნობა მექანიცისტური ხედვა, რომელიც აღვნიშნავს რეფორმის მომხრე სუბიექტად კი არა, რაფორმის „მომხრე“ განხილავს. ამ ხედვას ჰგონია, რომ შესაძლებელია ადამიანთა გარდაქმნისა და განვითარების პროცესების გარეგანი მართვა, გარე ზეწოლებით სასურველი შედეგების მიღება. ეს გულუბრყვილი წარმოდგენები ადამიანს გარედან მართულ ობიექტად რომ განიხილავს, უგულვებელყოფს სუბიექტს მთელი თავისი კომპლექსურობით, უგულვებელყოფს პიროვნებას და მოტივებს, რომელიც მას ამოძრავებს კონკრეტული ქცევების განხორციელებას. რეფორმატორულ გარდაქმნებს ობიექტები კი არა, სუბიექტები ახორციელებენ.

სამშენებლო, დაქუცმაცებული სასწავლო შინაარსები - ჩვენს საგანმანათლებლო სისტემაში მხედველობის არიდან დიდიხარა გრძელვადიანი მიზნები, ეს კი მოსწავლის განვითარების გზის დაკარგვასაც ნიშნავს. თვითმიზნად იქცა ერთმანეთთან დაუკავშირებელი, დაქუცმაცებული საკითხთა ურთიერ დარღვეობის ზერელედ, ზედაპირულად დასწავლა, რაც გონებრივი სტრუქტურების განვითარების ნაცვლად, „უთხლებს ბავშვს ტვინსა, უსუსტებს გონებას და უუძღვრებს ჰაზროვნებასა“ — როგორც აღნიშნავდა სქოლასტიკური სწავლების შერეხვეტილი მონინალმდეგე იაკობ გოგებაშვილი. ამ მოსაზრების სიმართლე კონკრეტული მეცნიერების კვლევებმა დაადასტურა — ადამიანის გონება სემანტიკურულად, დაქუცმაცებულად, დაანაწევრებულად ვერ ვითარდება. მას მთლიანობით და კომპლექსური კონტექსტები სჭირდება.

დაქონტატული უნარები - განათლების სისტემის სხვადასხვა დონეზე სწავლების, შეფასებისა თუ მართვისთვის გამოიყენება უნიფიცირებული ინსტრუმენტები, რომელიც უგულვებელყოფს კონკრეტული კონტექსტებისა და კონტექსტუალურობის მნიშვნელობას. ასეთ ინსტრუმენტებს წარმოადგენს უნიფიცირებული გამოცდები თუ ტრენინგები; ეროვნული სასწავლო გეგმის ადმინისტრაციული ნაწილი, რომელიც ყველა სკოლას კონტექსტისგან მონყვეტილად განიხილავს და უნიფიცირებულ მოთხოვნებს უყენებს; ტერმინებითა და საკითხებით გადატვირთული უნიფიცირებული „პროგრამები“ ანუ სახელმძღვანელოები, რომელიც საკლასო ოთახებში დაჩქარებული ტემპებით, ანუ ზედაპირულად ისწავლება. სად ეჩქარებათ? - დირექტორებისა თუ სხვა

ან დეპრესიულ განწყობებს, რომელთა გამოვლინება, ემოციური აშლილობისა თუ დანაშაულებრივი ქმედების სახით, ძალიან ძვირი უჯდება ოჯახებს და, ზოგადად, საზოგადოებას. როგორც ჩანს, სათანადოდ ვერ ვაცნობიერებთ, რომ აქ ნყდება ამ მოზარდების მომავალიც და ქვეყნის მომავალიც.

მავანი ფიქრობს, რომ მცირე რიცხვანი ელიტის გაზრდა საკმარისია ქვეყნის ასალორძინებლად და გასაძლიერებლად. თითოეული „გაუზარელი“ მოზარდი, როგორც აუთვისებელი რესურსი და არასრულფასოვნების განცდით დაზიანებული პიროვნება, ქვეყნისთვის აუნაზღაურებელი დანაკარგის მომტანია როგორც კულტურული, ისე საზოგადოებრივი და ეკონომიკური თვალსაზრისით. ქვეყნის აღმშენებლობას საღად მოაზროვნე, მოტივირებული და გულანთებული პიროვნებებისგან შემდგარი საზოგადოება სჭირდება. მცირე რიცხვანი ელიტა ვერაფერს გახდება ასეთი საზოგადოების გარეშე.

გონება-განვითარებელი, გაუნათლებელი თაობა ქმნის ინერტულ მასას, რომელიც ნივსს ელოდება, აფერხებს ქვეყნის ალორძინებსა და განვითარების პროცესს. იმ მძიმე შედეგებს შორის, რომელსაც დღეს ვიშკით ფსიქოპედაგოგიკური თვალსაზრისით კონცეპტუალურად გაუმართავი რეფორმების გამო, უნდა დავასახელოთ ნიჰილისტური განწყობებიც, რომელიც განათლების რეფორმის მიმართ ჩამოყალიბდა სასკოლო საზოგადოებაში. დღეს თითქოს აღარავის სჯერა, რომ შესაძლებელია სასკოლო სისტემის განახლება და სკოლის გარდაქმნა სასკოლო თემისთვის მიმზიდველი სივრცედ, რომელიც თითოეულ მოზარდს მისცემს თვითრეალიზების საშუალებას.

დაბოლოს, კიდევ ერთ საკითხზე გვსურს გავამახვილოთ ყურადღება: პოლიტიკოსებისა და რეფორმატორების ერთი ნაწილი ხსნას მენეჯმენტში ხედვას და ფიქრობს, რომ კარგ „მენეჯერს“ შეუძლია განათლების ხარისხის ამაღლება. იყო პერიოდი, როცა ყველა ვამაყობდით იდეალურად გამართული საგანმანათლებლო სისტემით, მაგრამ რა მოგვათქვამს ისე თავზე ამ იდეალურად გამართულმა მენეჯმენტმა?! ცხადია, „მენეჯმენტს“ თავისი განუმეორებელი როლი და ადგილი უჭირავს, მაგრამ ის თუ არ დაეფუძნა კონცეპტუალურად გამართულ საგანმანათლებლო ხედვას, მივიღებთ იმ შედეგებს, რაც გვაქვს - ნლების მანძილზე მილიონობით დახარჯული ლარი და სტატუსიც. ახლაც არიან რეფორმატორები, რომლებიც სამსჯავროზე გამოდიან მთავარი სიტყვით: მენეჯმენტი.

განათლებაში მთავარი სიტყვა ფსიქოპედაგოგიკას, შემდეგ მასზე დაფუძნებული „მენეჯმენტი“. მხოლოდ ფსიქოპედაგოგიკას შეუძლია იმ სასწავლების მოხდენა, რომელსაც მივლის საზოგადოება რეფორმისგან. ჩვენ კი ისე მოვედით აქამდე, რომ განათლების რეფორმამ ჩართული ადამიანების დიდ უმრავლობას არ გვაქვს პასუხი გადამწყვეტი მნიშვნელობის ფსიქოპედაგოგიკური კითხვებზე.

საკმარისია „რატომ?“ კითხვები: რატომ არის მნიშვნელოვანი სასწავლო პროცესის შინაგანი მოტივაციაზე დაფუძნება? რატომ საუბრობს განათლების მეცნიერებმა ცოდნის „კონსტრუირებაზე“, ავებაზე? რა კავშირია ცოდნის კონსტრუირებასა და მოსწავლეზე ორიენტირებულობას შორის?

საკმარისია „როგორ?“ კითხვები: როგორ უზრუნველყოფთ შინაგანი მოტივაციის გამოწვევას და გაზრდას?

როგორ უნდა შეფუძნოთ ხელი ცოდნის კონსტრუირებას? როგორ შეფუძნოთ ხელი თითოეულ მოსწავლეს საკუთარი პოტენციალი რეალიზებაში?

უნდა გავაცნობიეროთ, რომ ნებისმიერი ინტერვენცია, მექანიზმი, საქმიანობა, რომელიც ამ კითხვებს არ უპასუხებს, საგანმანათლებლო გარდაქმნების საწინააღმდეგოდ იმუშავებს. ამ კითხვებს ვერ უპასუხა საგანმანათლებლო რეფორმამ, რომელსაც მექანიცისტური

„რეფორმატორულ გარდაქმნებს ობიექტები კი არა, სუბიექტები ახორციელებენ“

ხედვა დაეყო საფუძვლად. ამ ხედვის ნაყოფია, როგორც ზემოთ აღვნიშნეთ, განათლების ხარისხის გასაუმჯობესებლად შექმნილი ზეწოლის ბერკეტები, რომლებითაც ვცდილობდით ადამიანთა გარდაქმნას და გვერდით იმის ილუზიას, რომ შესაძლებელია ქვეყნის ფორმირება პიროვნების შინაგანი მოტივაციის გარეშე. გარეგანი მოტივაციისა და განსჯაზე ორიენტირებული პოლიტიკის შედეგია დეგრადირებული, არაჯანსაღი სასკოლო კლიმატი, რომელიც ყალიბდებოდა ჩვენი მოზარდები. საგანმანათლებლო პროცესების გაძლიერების ნაცვლად, ჩვენს სისტემაში მოხმარებითი რანგის ქცევების გაძლიერებასა და გამრავლებას შევუწყვეთ ხელი - მოხმარებით ქცევით აქტებს კი საგანმანათლებლო ღირებულება არა აქვთ - ისინი განვითარებაზე კი არა, აქტუალური მოთხოვნების (კრედიტის მიღება, ნიშნის მიღება, დირექტორის რისხვის არიდება, გამოცდის ჩაბარება) დაკმაყოფილებაზეა ორიენტირებული. როგორც კი ეს აქტუალური მოთხოვნა კმაყოფილდება, ქცევითი აქტებიც ღირებულებას კარგავს. ასეთ ვითარებაში განა რა განვითარება შეიძლება იყოს საუბარი? ფორმალურმა, მოჩვენებითმა, უნაყოფო და „ფუტურ“ საქმიანობებმა მოიცივეს სამსწავლელბოები, დირექტორების კაბინეტები, სამინისტროს სხვადასხვა სტრუქტურა.

პარადიგმული რეფორმა

„ახალი სკოლის მოდელი“ პარადიგმული რეფორმა - იგი მოსწავლეებს, მასწავლებლებს, დირექტორებს „ობიექტებად“ კი არა, რეფორმის „სუბიექტებად“, მთავარ მოქმედ პირებად განიხილავს - სწორედ მათი შინაგანი მოტივაცია უნდა იქცეს სისტემაში გარდაქმნის და მასშტაბური ცვლილებების ნამყნად მამოძრავებელი ძალად. ამიტომ **„ახალი სკოლის მოდელი“**, განათლების ხარისხის გასაუმჯობესებლად, პიროვნებაზე და მისი შინაგანი ენერჯის ამაღლებაზე ორიენტირებული, მეცნიერულად გამართულ ფსიქოპედაგოგიკურ ხედვაზე დაფუძნებული მიდგომების გამოყენებით, უნდა შექმნას პირობები იმისთვის, რომ საკლასო ოთახი იქცეს თითოეული მოსწავლისთვის შემეცნებითი და შემოქმედებითი ძალიანი რეალიზების ასპარეზად, რომ თითოეულმა მოსწავლემ შეძლოს გონებაში ცოდნის სტრუქტურების განვითარება, რათა ასაზრდოოს და გაახაროს საუკეთესო შესაძლებლობები. მხოლოდ გონებაგანვითარებული, ლალი, ჯანსაღი და შინაგანად მოტივირებული პიროვნებისგან შემდგარი თაობა შეძლებს უკეთესი მომავლის შექმნას. ამიტომ არის **„ახალი სკოლის მოდელი“** გზა უკეთესი მომავლისაკენ.

თამარ ჯაყელი

განათლების, მეცნიერების, კულტურისა და სპორტის სამინისტროს სკოლამდელი და სასკოლო განათლების განვითარების დეპარტამენტის ექსპერტი.

პ.ს საინტერესო სტატიაა, თუმცა ძირითადი არც კითხვაა დასმული და არც პასუხია გაცემული...სამწუხაროდ კონტექსტიდანაც არ იკითხება რაიმე მნიშვნება... როგორი პიროვნება გვინდა ალფარდოთ ისევ ბუნდოვანია... გვინდა თუ არა საერთოდ მცირე ერისთვის აუცილებელი იდენტობის ჩამოყალიბება და განვითარება და თუ გვინდა, სადაა ფასეულობებისა და ღირებულებების სისტემა? იმიტომ, არ გვაქვს განათლების ჩამოყალიბებული, მოქმედი და სასარგებლო კონცეფცია, რომ ყურით მოვართვეთ ხან ევროპულს, ხან ამერიკულს. დროა გავიზაროთ, რომ არც ერთი არ მუშაობს. საჭიროა ეროვნული!!!

მომზადდა ბათუმა ბინაშვილმა

მიტები კურორტებზე

ჩვენთან მშობლებს ბავშვების კურორტებზე დასვენებისგან გადაჭარბებული მოლოდინები აქვთ. კერძოდ, ბევრს გონია, რომ რომელიღაც კონკრეტული კურორტის ჰაერი აუცილებელია ბავშვის ჯანმრთელობისთვის. ზოგსაც მიაჩნია, რომ უნდა მოხდეს სხვადასხვა ჰაერის მონაცვლეობა, მაგალითად, ზღვის და მთის. ზოგსაც წინვოვანი მცენარეების მიერ მოხდენილი სასწაულები სჯერა. ამ ყველაფერს სამეცნიერო მტკიცებულებები არ გააჩნია და ისტორიულად, თაობებზე გადაცემული მითებია, როგორცაა, მაგალითად, ბრონქული წვენი რომ „სისხლისთვის კარგია“...

ეს მითები, თავისთავად, არაფერს აშავებს და თუ მშობელს ამის სჯერა, ბოლოს და ბოლოს ამ „ჰაერის გამოცვლაში“ დიდი სარგებელი თუ არა, მავნებლობაც არაფერია. პრობლემა უბრალოდ ის, რომ ჯერ ერთი, ხშირად ოჯახები უკანასკნელი სახსრების მობილიზაციას აკეთებენ ზოგიერთ ამ კურორტზე ბავშვის წასაყვანად და ეს თანხები უფრო სასარგებლოდ შეუძლიათ გამოიყენონ, თუმცა, ჩემი, როგორც ინფექციონისტის თემა ეს არ არის და მე უფრო სხვა მონაზრებით წამოვიწყო ეს საკითხი.

საქმე იმაშია, რომ ამ არასწორი მოლოდინების გამო, რომ ბავშვის ჯანმრთელობისთვის რაღაც ძალიან კარგს ვაკეთებთ, ხშირად ინფექციური დაავადებების რისკს ვუქმნით. რამდენს ვაქვთ ეს გამოცდილება, რომ კურორტზე წაყვანილი ბავშვი უკან დიარეით, ლებინებით, სიცხით წამოგიყვანიათ. არადა, ზოგიერთებს არაჩვეულებრივი პირობები აქვთ სოფელში, სადაც შეიძლება შეიძინოთ მთელი წლის ნახვის ნატვრით დატანჯული ბებო იცდის, რომელიც სუფთა, ნატურალურ კვებას უზრუნველყოფს ბავშვისთვის სოფელში, სადაც ერთად ბევრი ადამიანი არ არის თავმოყრილი და შესაბამისად, ინფექციური დაავადებების რისკიც მნიშვნელოვნად დაბალია. სოფელში, სადაც მანქანების გამოწვეული თითქმის არ არის, უამრავი მცენარე

რეგია და ჰაერის დაბინძურება დაბალი. ჯანმრთელობისთვის კი სწორედ ეს არის მნიშვნელოვანი და არა გინდა თუ არა ის ამოჩემებული კურორტები, სადაც, ვითომდა რაღაც განსაკუთრებული ჰაერია. ეს ხომ არავითარ სამეცნიერო მტკიცებულებებს არ ემყარება, ისევე როგორც ის, რომ ბავშვს „სხვადასხვა ჰაერი უნდა ვუცვალო“.

ზოგიერთ კურორტზე იმდენი ხალხი და მანქანებია, რომ გამოწვეული შეიძლება ქალაქებზე ნაკლები არც იყოს. აღარაფერს ვამბობ ინფექციურ დაავადებებზე, რაც უკვე ვახსენე.

სამსუხაროდ, ჩვენს კურორტებზე ჰიგიენური პირობები ხშირად არც თუ ისე სახარბიელოა. მაგალითად, რესტორნებსა და სასტუმროებში ხშირად არ არის ჭურჭლის რეცხვის ავტომატური სისტემა მაღალ ტემპურატურაზე და ჭურჭელი ხშირად ერთად ჩაყრილი, ხელით ირეცხება, ზოგჯერ სრულიად ზედაპირულად, რაც სისუფთავის და ინფექციების პრევენციის გარანტიას საერთოდ არ იძლევა. ხშირად საუკეთესო პროდუქტების სწორად შენახვის პრაქტიკაც, სწორედ ეს ყველაფერი ქმნის ბავშვების (და ხშირად არა მარტო ბავშვების) ასე მასიურად ინფიცირების რისკებს.

რა თქმა უნდა, ყველას გვინდა, რომ ჩვენი შვილებისთვის საინტერესო ზაფხული უზრუნველვყოფთ, მაგალითად ზღვაზე. ეს ნამდვილად არის ბავშვის კურორტზე წაყვანის არგუმენტი (თუნდაც ჩამოთვლილი რისკების გათვალისწინებით), მაგრამ მხოლოდ „ჰაერის გამოცვლა“, რაც, კიდევ ვიმეორებ, არაფერია ეს არის გამყარებული, ჩემი აზრით, ხალხმრავალ კურორტებზე წასვლის (და დღეის კონტექსტში კორონავირუსის გადაცემის საფრთხის შექმნის) საფუძველი არ უნდა გახდეს.

ჩვენთან მშობლებს ბავშვების კურორტებზე დასვენებისგან გადაჭარბებული მოლოდინები აქვთ. კერძოდ, ბევრს გონია, რომ რომელიღაც კონკრეტული კურორტის ჰაერი აუცილებელია

ბავშვის ჯანმრთელობისთვის. ზოგსაც მიაჩნია, რომ უნდა მოხდეს სხვადასხვა ჰაერის მონაცვლეობა, მაგალითად, ზღვის და მთის. ზოგსაც წინვოვანი მცენარეების მიერ მოხდენილი სასწაულების სჯერა. ამ ყველაფერს სამეცნიერო მტკიცებულებები არ გააჩნია და ისტორიულად, თაობებზე გადაცემული მითებია, როგორცაა, მაგალითად, ბრონქული წვენი რომ „სისხლისთვის კარგია“...

ეს მითები, თავისთავად, არაფერს აშავებს და თუ მშობელს ამის სჯერა, ბოლოს და ბოლოს ამ „ჰაერის გამოცვლაში“ დიდი სარგებელი თუ არა, მავნებლობაც არაფერია. პრობლემა უბრალოდ ის, რომ ჯერ ერთი, ხშირად ოჯახები უკანასკნელი სახსრების მობილიზაციას აკეთებენ ზოგიერთ ამ კურორტზე ბავშვის წასაყვანად და ეს თანხები უფრო სასარგებლოდ შეუძლიათ გამოიყენონ, თუმცა, ჩემი, როგორც ინფექციონისტის თემა ეს არ არის და მე უფრო სხვა მონაზრებით წამოვიწყო ეს საკითხი.

საქმე იმაშია, რომ ამ არასწორი მოლოდინების გამო, რომ ბავშვის ჯანმრთელობისთვის რაღაც ძალიან კარგს ვაკეთებთ, ხშირად ინფექციური დაავადებების რისკს ვუქმნით. რამდენს ვაქვთ ეს გამოცდილება, რომ კურორტზე

წაყვანილი ბავშვი უკან დიარეით, ლებინებით, სიცხით წამოგიყვანიათ. არადა, ზოგიერთებს არაჩვეულებრივი პირობები აქვთ სოფელში, სადაც შეიძლება შეიძინოთ მთელი წლის ნახვის ნატვრით დატანჯული ბებო იცდის, რომელიც სუფთა, ნატურალურ კვებას უზრუნველყოფს ბავშვისთვის სოფელში, სადაც ერთად ბევრი ადამიანი არ არის თავმოყრილი და შესაბამისად, ინფექციური დაავადებების რისკიც მნიშვნელოვნად დაბალია. სოფელში, სადაც მანქანების გამოწვეული თითქმის არ არის, უამრავი მცენარეებია და ჰაერის დაბინძურება დაბალი. ჯანმრთელობისთვის კი სწორედ ეს არის მნიშვნელოვანი და არა გინდა თუ არა ის ამოჩემებული კურორტები, სადაც, ვითომდა რაღაც განსაკუთრებული ჰაერია. ეს ხომ არავითარ სამეცნიერო მტკიცებულებებს არ ემყარება, ისევე როგორც ის, რომ ბავშვს „სხვადასხვა ჰაერი უნდა ვუცვალო“.

ზოგიერთ კურორტზე იმდენი ხალხი და მანქანებია, რომ გამოწვეული შეიძლება ქალაქებზე ნაკლები არც იყოს. აღარაფერს ვამბობ ინფექციურ დაავადებებზე, რაც უკვე ვახსენე.

მაია გუგუშვილი
ექიმი-ინფექციონისტი

სავალუტო ბაზარზე კურსის მოკლევადიანი მერყეობის მიზეზები

ჟურნალისტები (და არა მარტო) ხშირად მეკითხებიან - რა ინვესტორის მოკლევადიან რყევებს? ეს მნიშვნელოვანი კითხვაა და ვეცდები, ქვემოთ ეს პროცესი შეძლებისდაგვარად დეტალურად ავხსნა.

ვალუტის კურსი, ანუ ერთი ვალუტის მეორე ვალუტით გამოსახული ფასი, სავალუტო ბაზარზე ყალიბდება, სადაც ვალუტას ზოგი ყიდის, ზოგიც კი ყიდულობს. არსებობს მოსაზრება, რომ ვალუტის კურსის ფორმირება ბანკების მიერ ხდება, რადგანაც სწორედ ისინი ყიდიან და ყიდულობენ ვალუტას, თუმცა, ეს ბოლომდე ასე არ არის. ბანკები ვალუტას თავისი საჭიროებებისთვისაც (ვალდებულებების გასტუმრება, სესხების გაცემა, სხვა საოპერაციო საჭიროებები) ყიდულობენ/ყიდიან, მაგრამ ამას, უმეტესწილად, კლიენტების დავალებით აკეთებენ, რაც იმას ნიშნავს, რომ ვალუტაზე მოთხოვნა/მიწოდება ბაზრის მონაწილეთა მიერ იქმნება. ბაზრის მონაწილეები კი ათასობით კომპანია და ფიზიკური პირები - ჩვეულებრივი მოქალაქეებიც - არიან. ბუნებრივია, რომ მონაწილეთა სიმრავლის გათვალისწინებით, შეუძლებელია, დროის კონკრეტულ მომენტში ბაზარზე ყიდვის და გაყიდვის მსურველთა ჯამური თანხები ყოველთვის ერთმანეთს დაემთხვეს და ვალუტის მინოდება მოთხოვნა ყოველთვის დაბალანსოს. რეალურ ცხოვრებაში ქაბობს ხან ვალუტის მიწოდება, ხანაც - მოთხოვნა, და სწორედ ეს დისბალანსი ინვესტორის ცვლილებას იწვევს, რომ ახალ კურსზე მოთხოვნა/მიწოდება კვლავ ერთმანეთს გაუტოლდეს. კურსის კორექტირების შემოაღწევაში პროცესი მყისიერი არაა და განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია ის, რომ კურსი ერთი ნიშნულიდან მეორე ნიშნულსკენ წრფივად არასოდეს მოძრაობს. თავისუფალი ბაზრის პირობებში, გაუფასურების ეპიზოდში კურსი ჯერ ზედმეტად უფასურდება, შემდეგ ზედმეტად მყარდება და ა.შ., ხანამ ახალ ნიშნულს არ მიაღწევს. კურსის ასეთ ტრაექტორიას თავისუფალი ბაზრის ქცევა განაპირობებს და აი, როგორ:

დავუშვათ, ვალუტაზე მოთხოვნა აჭარბებს მიწოდებას. ამ დროს კურსი გაუფასურებას იწყებს. ის, ვისაც ამ დროს ლარი სჭირდება, ვალუტის გაყიდვისაგან თავს იკავებს, რადგანაც უკეთეს ფასს ელოდება და, შედეგად, ვალუტის მიწოდება მცირდება. ის კი, ვისაც ვალუტა საყიდელი აქვს, ცდილობს ვალუტა რაც შეიძლება სწრაფად იყიდოს, რათა მომავალში კიდევ უფრო მეტის გადახდა არ მოუწიოს და, შედეგად, ვალუტაზე მოთხოვნა იზრდება. როგორც ხედავთ, კურსის კორექტირების საწყის ეტაპზე, დისბალანსი მოთხოვნას და მიწოდებას შორის შემცირების ნაცვლად იზრდება, რაც კურსს კიდევ უფრო გაუფასურებს, და ეს პროცესი გრძელდება მანამ, სანამ, რაღაც მომენტში, მიწოდების მხარე ჩათვლის, რომ ლარი მეტად აღარ გაუფასურდება. ამ დროს ის, ვისაც ლარი სჭირდება, ვალუტის გაყიდვას იწყებს, ანუ ვალუტის მიწოდება იზრდება. შედეგად, ლარი გამყარებას იწყებს და ვითარებაც საპირისპიროდ იცვლება. ამავე დროს ის, ვისაც ვალუტა აქვს საყიდელი, თავს იკავებს და ელოდება იმ მომენტს, როდესაც ლარი კიდევ უფრო გამყარდება, ანუ მოთხოვნა მცირდება. მიწოდების ზრდა და მოთხოვნის კლება ლარის კიდევ უფრო გამყარებას იწვევს. რაღაც მომენტში უკვე მოთხოვნის მხარე ჩათვლის, რომ ლარი ზედმეტად გაძვირდა, ვალუტის გაყიდვას შეწყვეტს და ამ მომენტში გამყარება ჩერდება. ეს პროცესი, მართალია კლებადი ამპლიტუდით, მაგრამ ახალი წონასწორული კურსის მიღწევამდე, შეიძლება რამდენჯერმე განმეორდეს. თანდაართულ დიაგრამებში სწორედ ეს პროცესია ასახული, როგორც გაუფასურების, ისე გამყარების შემთხვევაში.

აღწერილი პროცესი ბუნებრივი მექანიზმაა, რომელიც ბაზარზე წონასწორობას აღადგენს და მოქმედებს ყველგან, სადაც თავისუფალი ბაზარი და მცურავი კურსია. ეს პროცესი მუდმივად ხდება და მას ის თავისებურება ახასიათებს, რომ რაც უფრო განვითარებულია ბაზარი და მრავალია მონაწილე, მით უფრო იზრდება ამ პროცესის სისშირე, თუმცა, მცირდება ამპლიტუდა. უფრო ნაკლებად განვითარებულ და მეჩხერ ბაზარს კი, უფრო იშვიათი, მაგრამ უფრო მაღალი ამპლიტუდით მერყევი კურსი ახასიათებს.

კოპა გვინიტაძე

ქართულმა ღვინოებმა საერთაშორისო კონკურსში ოქროს და ვერცხლის მედალები დაიმსახურეს

პოლონეთში გამართულ ვარდისფერი ღვინოების საერთაშორისო კონკურსში (International Ros Championship 2020) ქართულმა ღვინოებმა ოქროს და ვერცხლის მედალები დაიმსახურეს.

ოქროს მედალები მიიღეს: იბერიელი, „ზურაბ თოფურიძე ჩხავერი (გურია) - 2018“ და მარანი „დიმნა“ (იმერეთი) - „ქელვაი 2017“; ღვინომ „ზურაბ თოფურიძე ჩხავერი 2018“ ასევე დაიმსახურა საუკეთესო ღვინოების სპეციალური ჯილდო.

ვერცხლის მედალები მოიპოვეს: თელავის ღვინის მარანი, „ცქრიალა როზე (კახეთი) - 2019“, თელავის ღვინის მარანი, „საფერავი როზე (კახეთი) - 2019“ და „ლაბატი ვაინისი“, „კიდევ ერთი პეტ ნატი“ (ქართლი) - 2016“.

უიურის ღვინის მაგისტრი ელიზაბეტ გაბაი (Elizabeth Gabay) ხელმძღვანელობდა, ხოლო მის შემადგენლობაში მსოფლიოს 7 ქვეყნის 12 საუკეთესო ქსაურტი შედიოდა. სულ კონკურსში 28 ქვეყნის 220 ღვინის ნიმუში მონაწილეობდა. კონკურსზე ქართული ღვინოები, ღვინის ეროვნული სააგენტოს კონტრაქტორმა პოლონურმა ორგანიზაცია „Malinova“-მ წარადგინა.

ქართული ღვინის წარმატება მსგავს საერთაშორისო პრესტიჟულ კონკურსში მიანიშნებს მის მაღალ ხარისხზე და კიდევ უფრო ზრდის ქართული ღვინის ცნობადობას მსოფლიოს მასშტაბით, რაც განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია Covid-19-ის ვირუსის მსოფლიო პანდემიის ფონზე, რომელმაც მსოფლიოს ბევრი ქვეყნის მსგავსად, საქართველოს ღვინის ინდუსტრიაც დაზარალა.

გვერდი მოამზადა JSC სტარაპილი

დედოფლისწყაროს კულტურისა და ძეგლთა დაცვის ცენტრის თანამშრომლები თანაგრძობას უცხადებენ ნინო შუბითიძეს, მისი მინდა შუბითიძის გარდაცვალების გამო.
ღებუ: ზაირა და ლაურა; ძმები: თამაზი და ზაური ტოკლიკიშვილები ოჯახებით ოუნყებიან თამარ ტოკლიკიშვილი გარდაცვალებას და თანაგრძობას უცხადებენ მის შვილებს დავით და მარინა ტოკლიკიშვილებს. დაიქრძალა 4 ივლისს, ქ.თბილისში.
მეზობლები: ნოდარ გიგოშვილი, გივი ლომიძე, ნელი ლეონაშვილი, გოგი სუხნაშვილი, ნაზი მოსაშვილი, მადლენა ყოჩიაშვილი, სამძიმარს უცხადებენ ნათელა და სოსო გოგაშვილებს შვილის ვასილი გოგაშვილის გარდაცვალების გამო.
მეზობლები: ვემალ კოტაშვილი, ომარ აღადაშვილი, გაა გონაშვილი, გენადი ნასრაშვილი, ნანა ყაზარაშვილი, ნონა ნიკოაშვილი, დათო რობიკაშვილი, თამაზ ჯიბლაშვილი, მზია ნატროშვილი, მარინე კაკალაშვილი, გია ჯერვალიძე, გია პოპიაშვილი, გიორგი გონაშვილი, ოჯახებით თანაგრძობას უცხადებენ ნათელა და სოსოს შვილის, მზია გოგაშვილს- მუელის ნოდარ და ნინოს ძმის, ნათია და სოსოს ბიძის, გიგის პაპის ვასილი გოგაშვილის გარდაცვალების გამო

„არაფერი, მხოლოდ ტირილში მივხვდები...“

ამერიკელმა მკვლევარებმა 4-დან 8 წლამდე ბავშვებს ჰკითხეს „რა არის სიყვარული?“ - ამ მცირე შეკითხვა-კონკურსს ერთდროს მიზანი ჰქონდა: გამოარჩიოთ ყველაზე მზრუნველი ბავშვი. ასაკობრივი კატეგორიის მიხედვით, პასუხები ასე გამოიყურება:

4 წლის ერი: „სიყვარულია, თუ ძალიან დალილი ილიმები.“

4 წლის მირიანი: „სიყვარულია, როცა შენი ლეკვი სახეს გილოკავს მაშინაც კი, თუ მთელი დღით შინ მარტო დატოვე.“

4 წლის ბილი: „როცა ვინმეს უყვარხარ, შენს სახელს განსაკუთრებულად ამბობს.“

6 წლის რეპაპ: „როცა ჩემი ბებო ართრიტით დაავადდა, ვეღარ იხრებოდა და ვეღარც ფეხის ფრჩხილებზე ისვამდა ლაქს და ყოველთვის ჩემი ბაბუ უსვამდა, მაშინაც კი, როცა თვითონაც დაუავადდა ხელები ართრიტით. ეს არის სიყვარული.“

6 წლის პრინსი: „სიყვარულია, როცა შენი შემწვარი კარტოფილის უმეტეს ნაწილს ვინმეს აძლევ და სამაგიეროდ არაფერს თხოვ.“

6 წლის მარკი: „სიყვარულია, როცა მამა დედას აბრაზებს და ის არ აიმრიზება.“

7 წლის ნომლი: „სიყვარულია, როცა ვინმეს ეუბნები, რომ მისი ტანსაცმელი მოგნონს და ის ყოველდღე ერთნაირად იცვამს, რომ გაგახაროს“

7 წლის კირანი: „როცა ვინმე გიყვარს, ნამნამები მუდამ მალლა მიფრინავენ და თვალებიდან ვარსკვლავები გცვივს.“

7 წლის დენი: „სიყვარულია, როცა დედა ყავას უმზადებს მამას და მიტანამდე მოსვამს, რათა დარწმუნდეს, გემრიელია თუ არა.“

8 წლის ჯენიკა: „თუ არ გიყვარს, არავითარ შემთხვევაში არ უნდა თქვა, მიყვარსო და თუ გიყვარს, ეს გაუთავებლად უნდა იმეორო, თორემ ადამიანებს ავიწყდებათ სიყვარული.“

ეს - რაც შეეხებოდა ამ კითხვაზე პასუხებს, კონკურსში კი გაიმარჯვა 4 წლის ბავშვმა. მის მოხუც მეზობელს გარდაეცვალა მეუღლე. დაინახა რა, კაცი ტირისო, ბიჭუნა შევიდა მის ეზოში და კალთაში ჩაუჯდა. ასე იჯდა დიდხანს. როცა დედამ ჰკითხა, რა უთხარი ჩვენს მეზობელსო?

ბიჭუნამ მიუგო - „არაფერი, მხოლოდ ტირილში მივხვდები...“

ყურადღება!

დედოფლისწყაროს სამედიცინო და ჰუმანიტარული სასწავლებელი აცხადებს მიღებას პროფესიულ საგანმანათლებლო პროგრამებზე:

2020-2021 სასწავლო წლისთვის შემდეგ სპეციალობებზე:

სწავლების ვადა 2 წელი.

- * მედიცინის საქმე
- * სამედიცინო საქმე
- * ფარმაცია
- * სამართალმცოდნეობა
- * ფინანსები და ეკონომიკა
- * გეოგრაფიის მენეჯმენტი
- * ლაბორატორიული დიაგნოსტიკა
- * ორთოპედიული სტომატოლოგია
- * საბავშვო ბაღის აღზრდელი მასწავლებელი (ძიძა)

გაიცემა ორნომერიანი დიპლომი მუშაობის უფლებით.

სწავლების ვადა 1 წელი

- * ექთნის თანაშემწე

* მოლარე-ოპერატორი

* გულალტერი

* სამკურნალო მცენარეების სპეციალისტი

გაიცემა ორნომერიანი სერთიფიკატი.

სასწავლებლად მიიღებიან 9, 10, 11 და 12 კლასდამთავრებულები.

საბუთების მიღება ინარმოებს 1 სექტემბრიდან.

საჭიროა წარმოდგინოთ: განათლების დამადასტურებელი დოკუმენტის ასლი, 4 ფერადი ფოტოსურათი (ზომით 3/4) და პირადობის მოწმობის ასლი, განცხადება (ადგილზე).

დანვრილებითი ინფორმაციისთვის გთხოვთ მოხდინდეთ კოლექში შემდეგ მისამართზე: ქ. დედოფლისწყარო, კოსტავას ქ. № 40 (არქივის შენობა II სართული).

599 74 73 98, 555 20 04 35,

593 96 68 33, 574 20 20 92

5 პროდუქტი, რომელიც ივნისში გაიყვდა

გინა. რაც შეეხება საბაზო ინფლაციას, სტატისტიკის ეროვნული სამსახურის ინფორმაციით, აღნიშნულმა მაჩვენებელმა 2020 წლის ივნისში, გასული წლის შესაბამის პერიოდთან შედარებით 6.6 პროცენტი შეადგინა, ხოლო თამბაქოს გარეშე წლიური საბაზო ინფლაციის მაჩვენებელი 6.2 პროცენტით განისაზღვრა.

„ბიზნესპრესნიუსი“ გთავაზობთ 5 პროდუქტს, რომელიც 2020 წლის ივნისში წინა წლის ანალოგიურ პერიოდთან შედარებით გაიყვდა:

- სახვი - 29,37%
- კარტოფილი - 11,12%
- სტაფილო - 8,65%
- კომპოსტო - 6,79%
- წინააპ - 0,08%

2020 წლის ივნისში წინა თვესთან შედარებით ინფლაციის დონემ საქართველოში -1.4 პროცენტი, ხოლო წლიური ინფლაციის დონემ 6.1 პროცენტი შეადგინა.

იყიდება!

გურამიშვილის გამზირზე, სანზონის დასაწყისში იყიდება ერთ ოთახიანი სუფთა ბინა 8/8. ფასი შეთანხმებით. მსურველები დაგვიკავშირდით: ტელეფონი: 599 85 58 32

შურნალი „სორნაბუჯი“ 5 წლისაა

„ჩვენ, ზოტები, მზიდან ვეშუებით - და ვსვამთ ცეცხლიან ახარფუებით მზის სადღგომელოს“.

მზიანი საქართველოს მზიან რაიონში ლიტერატურული თვალსაზრისით წლების განმავლობაში არ არსებობდა გაზეთი ან ჟურნალი, რომელიც თანამედროვე

შემოქმედდა ასპარეზი გახდებოდა. მეხუთე წელია, თქვენ ერთგულად ემსახურებით ამ საქმეს. გილოცავთ! ლიტერატურული ცხოვრების გამოცოცხლება დედოფლისწყაროში თქვენი დამსახურებაა. ბევრ ახალბედა პოეტსა თუ მწერალს მიეცა საშუალება, მათ შემოქმედებას

ფართო საზოგადოება თქვენი ჟურნალის ფურცლებიდან გაცნობოდა. ბევრი მათგანის პროზა თუ პოეზია შეიყვარა მკითხველმა. გილოცავთ საიუბილეო თარიღს. მრავალი წარმატებული წელი ალგენიშნოთ!

სიყვარულით, გაზეთი „შირაქის“ რედაქცია

ამინდი

ორშაბათი 13.07 დღე ღამე 28° 23°	სამშაბათი 14.07 დღე ღამე 31° 23°	ოთხშაბათი 15.07 დღე ღამე 30° 24°	ხუთშაბათი 16.07 დღე ღამე 26° 20°	პარასკევი 17.07 დღე ღამე 25° 23°	შაბათი 18.07 დღე ღამე 25° 20°	კვირა 19.07 დღე ღამე 27° 25°
--	---	---	---	---	--	---------------------------------------

გამომცემელი შპს „შირაქი“
დირექტორი ინგა შიოლაშვილი
რედაქტორი ნაირა გორაშვილი-პოპიაშვილი
წერილში მოყვანილ ფაქტებსა და ციფრებს პასუხს ავებს ავტორი.

სარედაქციო კოლეგია: შუშუნა ყანაშვილი (ჟურნალისტი); ელზა ხარაშვილი (სტილისტ-მენეჯერი); ხათუნა ბენაშვილი (კორექტორი); ნათელა ზოსტაშვილი (ბუღალტერი); ნინო ჯანაშვილი (ოფის-მენეჯერი); მზია ქანჭავაძე (დისტრიბუტორი).
გაზეთი აიწყო და დაკაბადონდა „შირაქის“ კომპიუტერულ ბაზაზე.
ყოველკვირეული გამოცემა იბეჭდება შ.პ.ს „გამომცემლობა სამშობლოს“ სტამბაში.

რედაქციის მისამართია: ქალაქი დედოფლისწყარო, ფიროსმანის №18, ტელ. 0 356 22 55-49; 598 72-18-72 (დირექტორი) 591-97-73-26 (რედაქტორი)

რეგისტრირებულია დედოფლისწყაროს რაიონის სასამართლოს მიერ, №6014-468.